

ŽIVÉ SLOVO

Neříkejte nám
pravdu!

Blaise Pascal

Máme je pod
kontrolou

Pohled zpět

je důvodem k vděčnosti

Ve svém, už delší dobu trvajícím duchovním věku, je sestra Irena Zemanová z brněnského křesťanského sboru stále plná energie. Přestože nemá svou vlastní rodinu, nebyla nikdy sama a využívala svůj čas pro službu druhým, zejména dětem.

Ireno, plánovala jsi nebo představovala sis někdy svůj život – svou budoucnost? A mluvila jsi o tom s Bohem?

Neplánovala, jen někdy představovala a mluvila. I já jsem kdysi dávno procházela obdobím, kterému se říká puberta. Věděla jsem, že jsem se nechtěla narodit, nevěděla, proč mám žít teď, a co potom, atd. - to možná znáte. Na tyto otázky mi tatínek řekl, že jedině věřící lidé, tedy ti, kteří žijí s Pánem Ježíšem, mají jasný důvod a smysl života: „...jsme stvořeni k tomu, abychom chodili v dobrých skutcích, které nám Bůh připravil...“ Ef.2,10

No, a potom později jsem měla zase problém. Viděla jsem, že by se mělo něco dělat nebo změnit, ale nevěděla jsem, zda se toho mám ujmout já nebo někdo jiný, a maminka mi řekla: „*Jsi si tím jista? A vidíš to ty nebo ještě někdo jiný? Když to vidíš ty, pak je to úkol TVŮJ.*“ A těmito radami se řídím dosud.

Myslíš si, že jsme splnili svou povinnost vůči Bohu, když chodíme v neděli do sboru? Opravdu stačí jen sedět, poslouchat kázání, zpívat a společně se modlit?

Nemyslím si, že chodit do sboru - zvláště v neděli - je naší povinností. Tím přece plníme přání, které vyslovil sám Pán Ježíš při poslední večeři: „...to číňte na mou památku.“

V normální společnosti, resp. v naší kultuře, bývá obvyčej, že se všichni snaží plnit nebo respektovat poslední vůli někoho blízkého, vyslovenou před jeho odchodem na věčnost. Nechápu, že to někomu dělá problém. Pán Ježíš slíbil svoji přítomnost tam, kde se dva nebo tři sejdou v Jeho jménu. Je to jeden ze způsobů, jak Mu vyjádřit vděčnost,

úctu a lásku. Ovšem - musí tam být člověk přítomen celý, tzn. nejen fyzicky tělem, ale i duší a duchem.

Jaká je správná motivace ke službě v církvi? Jaký by při tom měl být postoj našeho srdce?

* Láaska k Otci a sourozencům.

* Vděčnost za výsadu, že patřím do královské rodiny.

* Hrdost nad pověřením ke službě takové společnosti.

Jak jsem již zmínila v úvodu, naučila ses podávat pomocnou ruku. Začneme třeba brněnskou besídkou. Jak ses dostala ke službě dětem v církvi?

Já sama jsem chodila do besídky v Brně, na Šámalově ulici, kde nás učil Mirek Osouch. Program na Silvestra jsme secvičovali společně s besídkou ze sboru na Hálkově ulici v Brně, kde děti učil Miloš Vejchoda. Oba byli výbornými učiteli. Věnovali se nám, dělali s námi kratší výlety i jiné aktivity.

Když se pak Mirek oženil a odstěhoval, učil nás krátce Jiří Krejčí st. Ten potom emigroval a nebylo, kdo by se besídce dále věnoval. V té době byl v Brně už jen jeden sbor a tam jsem se ujala vedení besídky já.

Jaké to pro tebe bylo, být učitelkou besídky?

Čerpala jsem z toho, co jsem sama zažila a v besídce se naučila. Musela jsem se na každé setkání dobře připravovat. Některé materiály (obrázky) jsme měli doma, protože moje maminka kdysi besídku také vedla. Později, když to bylo možné, jsem absolvovala v Rakousku čtrnáctidenní kurz Dětské misie.

Je něco, čemu se můžeme od dětí v besídce naučit? Co ses naučila ty?

Kolem roku 1964 jsem prožívala velmi náročné období v zaměstnání i osobním životě. Víím, že jsem jednou šla do besídky - bývala tenkrát v sobotu - a celou cestu jsem se s Bohem hádala a s pláčem hledala odpovědi. Když jsem se blížila ke dveřím besídky a brala za kliku, věděla jsem, že nemohu povídat dětem

pod tlakem toho, co teď prožívám, co cítím a co si myslím, ale musím jim říkat to, co je skutečně PRAVDA o Bohu a Jeho lásce. Tenkrát ona hodina s dětmi byla úžasná.

Bůh je velký, dobrý a děti jsou takovým naším zrcadlem. Do nich se vlastně vepisujeme - podepisujeme.

Několik let jsi vedla dětské prázdninové pobyty. Pověz nám nějakou zkušenost z této doby.

Prázdninové pobyty s dětmi začaly v Tasově. Tasovskou chatu jsme získali od rodiny Hortových. Chtěli ji prodat a nabídli ji brněnskému sboru. Hortovi potřebovali auto, aby mohli jezdit do Brna do shromáždění, proto jim naše rodina postoupila naše starší auto a brněnští mládežníci se složili na požadovanou cenu za chalupu.

Chata se nám líbila. Znali jsme ji dobře z dřívějších pobytů, kde jsme my mládežníci byli několikrát jako hosté. A nyní jsme měli, po nezbytných úpravách chaty, konečně kam jezdit. Mně se tyto mládežnické pobyty líbily a napadlo mě: „*Kdyby nám komunisti všechno zakázali, tak ať mají moje děti z besídky na co vzpomínat.*“

Na první pobyt do Tasova jelo asi 18 dětí. To jsem ale nevěděla, že děti nezdvihnou ani hrnec s vodou na sporák, že neumí škrabat brambory, že v noci musí být na balkoně kbelík, atd. Oproti pobytu mládeže velký rozdíl.

Jeden chlapec se hlásil na škrabání brambor. Ptám se ho: „*Ty umíš škrabat brambory?*“ Odpověď: „*Neumím, ale mohu se to naučit.*“ Taková odpověď byla a je

pro něj charakteristická. Je starším sboru a ani dnes se nebrání učit novým a dobrým věcem.

Věděla jsem, že potřebuji k sobě někoho, kdo se bude starat o kuchyni. Oslovila jsem ve sboru starší manžele Tinusovy, o kterých jsem věděla, že jsou pracovití a mají vnímavé srdce.

Na pobyty s dětmi se jezdí nepřetržitě dosud, tedy asi více než 55 let.

V počátcích křesťanské rozhlasové misie (Trans World Radio) jsi do vysílání přispívala nahrávkami s dětmi. Jak to tehdy probíhalo?

Můj obývací pokoj se v pátek odpoledne proměnil v nahrávací studio. Z práce jsem přicházela dříve než jindy (asi po 13. hodině), sedla k psacímu stroji a psala text povídání: originál + 5 kopií. Téma jsem už měla v hlavě. Jednalo se například o rozhovor na téma: „*Jak různé biblické osobnosti odpovídaly na Boží oslovení, Číslice, se kterými se v Bibli setkáváme a za jakých okolností, Harmonie osobnosti: rozum, cit, vůle, tělo, duch, duše*“ a další. Vyhlašovali jsme také soutěže a posluchači nám psali.

V 15.30 h. přišlo 5 až 6 starších besídkářů - chlapi i děvčata, podle potřeby. Celkem se za dobu od 04/1991 do 06/1996 vystřídalo asi 15 dětských spolupracovníků. Všichni dostali text, přečetli jsme ho nejprve celý, potom každý svoji část, pak přišel náš Dan a nahrávalo se. Každý týden, mimo prázdniny. Program trval 15 minut. Moje maminka nám vždy připravila něco na pití a na zub.

Důležitou událostí ve tvém životě byla výchova dvou sourozeneckých párů dospívajících dětí. S pěstounskou péčí jsi začala náhodně nebo jsi vnímala povolání k této službě?

Jednou jsem měla také nějak moc úkolů. Stála jsem doma na chodbě a říkám: „*Pane Bože, jak já bych to mohla všechno stihnout a ještě se o někoho starat - manžela, malé dítě?! Já bych potřebovala hned někoho většího = staršího...*“

A Bůh ten můj vzdech slyšel. Zakrátko jedna starší sestra začala vodit do sboru v Brně svoji dospívající neteř. Ta měla maminku v nemocnici, tatínek byl zbaven rodičovských práv, a tak se děvčete ujala maminčina starší sestra. Děvče jelo s námi na pobyt do Tasova a já si všimla, že je pracovitá - ani se jí za to nemuselo tleskat. Zůstala s námi i na úklid chalupy pro další pobyt. I proto, aby si její teta v Brně od ní trochu odpočala. Jejich soužití bylo dost náročné: starší žena, žijící celý život ve městě a nevychované dítě z venkova, které se staralo snad jen trochu o mladšího brácha. Čas plynul, děvče zůstalo v Brně, chodilo do školy, do besídky, do sboru. Pak se nějak proslouchlo, že uvěřila a její teta - naše sestra, zemřela. Její situaci začaly řešit úřady a děvče mělo jít do dětského domova někam mimo Brno. Tomu však neodpovídal její zdravotní stav.

S tím jsem se nemohla smířit. Já si tady žiji pohodlně doma a jedna moje sestra bude někde v dětském domově mimo Brno, kde ji bude těžko někdo navštěvovat. Kdyby zůstala v Brně, tak jí možná zůstane po tetě byt. A kam pak v osmnácti letech z dětského domova půjde?

Řešila jsem tuto situaci doma. Moje maminka řekla: „*Ať se rozhodneš jakkoliv, já v tom budu s tebou.*“ Bratr Petr mi řekl: „*Rozmysli si dobře, co děláš.*“ No, a já se rozmyslela. Bylo potřeba hodně vyřizování u mě v práci i na úřadech. „Náhodou“ se objevila nějaká kamarádka zemřelá, která měla známosti a ráda se toho ujala.

Vyřizování proběhlo koncem školního roku, a tak potom Dana, jak se děvče jmenovalo, strávila prázdniny na různých pobytech a v některých rodinách mých věřících přátel. Během prázdnin nám několik brněnských bratří pomohlo upravit byt po tetě v Brně, na Pekařské ulici. Můj bratr Petr naložil kombíka s mými věcmi a přestěhoval mě tam. Za rok k nám přibyl i Danin mladší bratr Luboš, který byl do té

(pokračování na straně 5)

Obsah

Rozhovor	
Pohled zpět je důvodem k vděčnosti.....	2
Úvodník	
Pre jednoho diváka.....	4
Rozhovor	
Pohled zpět je důvodem k vděčnosti.....	5
Úvaha k tématu	
Co určuje „normálnost“?.....	6
Istá a pevná kotva duše.....	8
Glosa	
Když kormoráni loví ryby.....	9
Konečně teplo.....	9
Recenzia	
Desatero: Loron Wade.....	10
Úvaha	
Existují „Křesťanské sbory“ v Číně.....	11
Úvaha k tématu	
Normální je prosadit se.....	12
Kvíz	
Boží rády a nařízení.....	14
Úvaha k tématu	
Natahování věcí.....	15
Neříkejte nám pravdu!.....	16
Z dějin církve	
Ó velký Bože.....	17
Biblické pojmy	
A co Večeře Páně?.....	18
Glosa	
Úrodné pole.....	21
Osobnosti	
Blaise Pascal: Vědec křesťanem.....	22
Úvaha	
Minikřesťan (C.H.Spurgeon).....	25
Memento mori.....	25
Máme je pod kontrolou.....	26
Z dějin církve	
Ó velký Bože.....	28
Misie	
Příběhy z Vietnamu.....	30
Glosa	
Nezabúdajme na prípravu.....	31
Zprávy ze zahraničí	
Křesťanská konference.....	32
Zprávy ze sborů	
Pouštím se do služby.....	34
Poezie	
Ó, veď ma, drahý Pane.....	36

Téma příštího čísla:

Chceme vidět Ježíše?

Články k tématu příštího čísla, jakož i další příspěvky zasílejte do konce listopadu / novembra 2023 na adresu odpovědného redaktora. Děkujeme. Redakce.

Pre jedného diváka

Keby sa celý svet obrátil hore nohami, veľa vecí by sa dostalo do správnej polohy – povedal kedysi George Bernard Shaw. Či sa rozhlíadnete vo svojom okolí, alebo vám masmédiá priblížia dianie vo svete, neunikne vašej pozornosti takmer všadeprítomný zmätok. Stav po zásadnej zmene, akou bola pandémia covidu alebo vojna v našej blízkosti s následnou infláciou, sa zvykne označovať slovami „nový normál“ – je to niečo iné, ako to, čo sme doteraz poznali a prežívali, ale mali by sme si zvyknúť, lebo teraz je to tak.

V slovenskej politike sa ujalo pre opis nedávneho diania slovné spojenie „kríza chaosu“. A ako sa blížila voľba, sotva možno očakávať nejaké zlepšenie. Jedna zo strán, ktorá sa chce vymedziť voči progresívnym úletom, si za svoj slogan zvolila frázu: „Sme normálni.“ Jej predseda splodil 13 detí s 11 matkami – čakali by ste práve od takých návrat k normalnosti? Na opačnej strane spektra máme budovateľov svetlých zajtrajškov, ktorí majú problém pochopiť, čo je muž a čo žena, čo je manželstvo, čo je rodina, čo je láska. Veci, ktoré boli po stáročia jasné, zrazu nie sú. A je problém zhodnúť sa na tom, čo je vlastne normálne...

Väčšina ľudí si volí jeden z dvoch prístupov. Na jednej strane za normálne považujú to, čo od nich čakajú ostatní. Prispôsobia sa rodine, spoločnosti, tradícii... alebo užšiemu kruhu svojich rovesníkov. Cítia, že sú „v norme“, keď zodpovedajú očakávaniam iných a vnímajú ich súhlas. Na druhej strane sú tí, čo si volia vlastnú cestu. „Normálne“ je pre nich to, čo sa páči im. Chcú byť sami sebou a v snahe žiť si po svojom odvážne porušujú konvencie. Lebo veď čo im má kto predpisovať, ako majú žiť? Sú sami sebe normou, tak im to vyhovuje.

V tomto nenormálnom svete, ktorý sa zmieta v chaose, si dovoľím navrhnúť inú cestu: ani úzkostlivo sledovať, čo si o mne pomyslia všetci, čo ma vidia (či už naživo alebo virtuálne na nejakej sociálnej sieti), ani ignorovať pohľad

a mienku ľudí okolo seba, ale zamerať sa na ten jeden pohľad, na ktorom skutočne záleží. Aj keď sme „divadlom sveta“ (1Kor 4,9), mali by sme hrať hlavne pre jedného diváka. Lebo v konečnom dôsledku záleží na tom, čo si o nás myslí náš Otec v nebi.

Farizeji boli v novozákonnej dobe akísi samozvaní arbitri toho, čo je správne a čo by malo byť normou pre druhých. Ich verejne predvádzanú zbožnosť oceňoval celý národ (pozri Mt 6,1-18). Hľadalo sa na nich s obdivom a uznaním, niekedy so závisťou a možno trochu namrzene, ako na priveľmi iniciatívneho bifloša v triede. Pán Ježiš však varuje: „Dávajte si pozor, aby ste nekonali svoju spravodlivosť pred ľuďmi len preto, aby vás obdivovali; inak nemáte odmenu od vášho Otca, ktorý je v nebesiach.“ (v. 1) Ak žijeme svoj život ako predstavenie pre ľudí – či už bratov a sestry v zhromaždení alebo našich neveriacich blížnych – a čakáme, že nás ocenia, je možné, že to dosiahneme. Ale to je málo. A popularita je vec nestála. Tým, ktorých pohnútky sú čisté, však Pán Ježiš trikrát sľubuje: „A tvoj Otec, ktorý vidí aj to, čo je skryté, ti odplatí.“ (v. 4. 6. 18) Otec v nebi je ten divák, ktorý vidí vždy – a vidí aj za oponou, aj v šatni, aj hlboko do nášho srdca. Pre jeho oči sa oplatí hrať, aj keby nás nemal vidieť nik iný.

A takýto život nezostane bez povšimnutia a bez odozvy. V tej istej reči Pán Ježiš vraví: „Nech tak svieta vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach!“ Tým svetlom nie je naša „hraná nábožnosť“; Pán vyzdvihuje iné viditeľné prejavy: odpúšťanie, poctivé dodržanie daného slova, láska k nepriateľom a hľadanie Božieho kráľovstva na prvom mieste.

Sme na očiach rodine, priateľom, sušedom... a nášmu nebeskému Otcovi. Čo pri nás vidia? A čo vidí On?

PETER KOZÁR ■

ŽIVÉ SLOVO

Vydávaji

Křesťanské sbory, IČO 00460541
Šámalova 3915/15a,
615 00 Brno–Židenice, ziveslovo.cz

Odpovědný redaktor, správa inzerce a adresa české redakce

Michal Mrozek, Gymnazijní 4a,
737 01, Český Těšín,
tel.: +420 732 434 736,

e-mail: redakce@ziveslovo.cz

Adresa slovenskej redakcie

Peter Kozár, Okružná 3190,
900 01 Modra; tel.: +421 908 390 753
e-mail: pkozar@berea.sk

Redakční rada

Jana Čížová, Peter Kozár, Lenka Libánská, Michal Mrozek, Tomáš Pala, Ondřej Šimik, Jan Vopalecký, Lubomír Vyhnánek, Irena Zemanová
Jazyková korektura: Lucie Šupíková

Grafická úprava a tisk

Gedeon Koukol, Ostravská 130,
735 62 Český Těšín – Mosty

Administrace a expedice pro ČR

Daniel a Daniela Mrozkovi
tel.: +420 737 255 932 a 732 657 842
e-mail: mrozek.dany@gmail.com
mrozkova.daniela@seznam.cz

Robert a Simona Brožkovi
tel.: +420 605 870 575

Křesťanský sbor Český Těšín
Slezská 874, 737 01 Český Těšín

Administrácia a expedícia pre SR

Bohuslav Javor,
Křesťanské centrum Berea,
Okružná 3190, 900 01 Modra
tel.: +421 905 249 379
e-mail: javor@berea.sk
IBAN SK55 1100 0000 0026 2901 0205

Platby a dobrovolné příspěvky

Křesťanské sbory,
Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice
Fio banka, pobočka Český Těšín
Číslo účtu: 2300709184 / 2010

Předplatné v České republice

ČR: na celý rok 250 Kč
+ poštovné 96 Kč
Zahraničí: + poštovné jedné záсылky 91 Kč

Předplatné na Slovensku

na celý rok 10 € + poštovné 4 €
Předplatné na další období končí
jen písemným či telefonickým
odhlášením v administraci.

Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480
ISSN 1210-6526

Fota na obálce: JUDr. Michaela Kalová

(pokračování ze strany 3)

doby v dětském domově, kam byl umístěn hned po smrti maminky.

Povinnosti pěstouna trvají do zletilosti a finanční nezávislosti dětí. Toto období skončilo po 5 letech a já se vrátila na Tábořskou ulici.

Do rodiny druhé mé dvojice jezdila kdysi sestra Lipková (kamarádka jejich babičky) a bratr Krhovský otevírá Boží slovo.

Já jsem znala děti z této rodiny z besídky a letních pobytů. Časem se situace u nich doma změnila - matka nebydlela doma, otec onemocněl a potřeboval trvalou péči v nemocnici. Děti by tak skončily v dětském domově, ale protože byly rozdílného věku, tak každý v jiném. Když jsem o jejich péči zažádala já, mohli být sourozenci spolu. Myslela jsem, že budeme bydlet v mém bytě, ale pro tři osoby by byl malý. Pán Bůh měl opět připravené řešení. Moje kamarádka, Jindra, byla vdaná v Praze a v Brně v domečku zůstala její maminka. A právě v té době nastal čas, aby se i ona přestěhovala do Prahy k dceři. Domeček zůstal volný. Jindra se mě zeptala, jestli bych jim ho nemohla trochu pohlídat, občas provětrat a podívat se na zahradu. Odpověděla jsem jí: „Mohla. A nemohla bych v něm já s Jirkou a Magdou bydlet?“

Domluveno, ujednáno a já se opět stěhovala. Napřed do domečku a po osamostatnění dětí opět do svého trvalého bydliště. Chtěla jsem říct zpět domů, ale já jsem byla doma vždycky tam, kde jsem žila.

S čím těžkým ses musela v tomto období vyrovnávat a dařilo se ti vždy s úsměvem hledět vstříč příštím dnům?

Na obě tato období myslím a vzpomínám ráda. Určitě mě obohatila. Někdy to byla procházka růžovým sadem - plná barev a vůní, někdy bylo znát, že růže mají i trny.

„Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a slaví Otce vašeho, který je v nebesích.“

Matouš 5,16

Chodila jsem do práce, měla svoji domácnost, další aktivity ve sboru a v Dětské misii. Dva měsíce jsem byla na nemocenské pro celkové vyčerpání. Tu jsem musela ukončit - začaly prázdniny - a pro mne účast na letním pobytu na Nivách. Ale pohled zpět je důvodem k vděčnosti.

Zeptám se tě i na časopis „Kroky“, jehož jsi dlouhá léta šéfredaktorkou. Jak vznikl název časopisu? Od kterého roku vychází? Na koho a na co je časopis zaměřen?

Časopis se původně jmenoval **DUHA**, podle slovenského časopis **Dúha časopis pre deti**, kterým jsme se nechali s Jendou Vopaleckým inspirovat. (Na Slovensku mají časopis pro děti a my ne?!) Po nějakém roce spolupráce s „Dúhou“ jsme se osamostatnili. Na nový název časopisu jsme se ptali čtenářů a zvítězil název **KROKY** - vedou čtenáře k Bibli, Bohu a Pánu Ježíši. Časopis je zaměřen na školáky, ale čtou ho i jejich rodiče a podle zpětné vazby i vedoucí besídek nebo dorostu. Vloni vycházel 25. ročník.

Bůh nechce, abychom své dny ve stáří jen tak promarnili. Čím se zabýváš nyní?

Různá životní období jsou charakteristická určitou činností: malé děti se učí chodit, mluvit, školáci chodí do školy atd., všichni to znáte. I u mě se v životě činnosti měnily. Obvykle se našel někdo, kdo mě mohl vystřídat a já se mohla věnovat zase něčemu jinému, co bylo nové nebo co se uvolnilo. A tak jsem ukončila vedení besídky, prázdninové pobyty, dívčí pobyty, spolupráci s TWR atd. Vždy byl někdo, kdo mě nahradil.

Nyní bych se ráda věnovala návštěvám osamělých nebo nemocných sourozenců ze sboru, kterých v mém okolí v poslední době přibývá. Proto se snažím předávat to, co zatím dělám (mimo to, že se starám o sebe, protože jsem dosud soběstačná. Ale všechno mi trvá nějak déle, říkám tomu, že si na sebe zvykám ☺).

Více než dříve si připomínám v různých situacích maminku, její rady a poznámky a ráda bych se jí třeba za něco omluvila, protože jí teď mnohem více rozumím. Zemřela ve věku 92 let.

Taky si velice ráda připomínám písně, které jsme zpívali v pěveckém sboru, který maminka v Brně vedla a také písně, které jsme zpívali v mládeži, např.: „Čas ten chvátá, roky běží, je jich mnoho, ještě víc. Bez Boha lze žít jen stěží, bez něj nelze v žití dělat nic.“

Myslíš si, že se moudrost nabývá s postupujícím věkem?

Říká se, že moudrost přichází s věkem. Já bych to nepodepsala. Záleží na tom, jak člověk žil, čím si život naplnil, co se naučil a jak s tím teď hospodaří.

Jakoby životem šel - stoupal a teď se dívá zpět - je nad tím, může vše hodnotit s nadhledem. Vidí začátek, průběh, různé křižovatky, výsledky a záleží na tom, jaké závěry udělá.

Já jsem ve svém věku vděčná právě za ten nadhled a pohled zpět. Něčemu lépe rozumím, za něco bych se ráda omluvila (ale už není možno). Jsem ráda, že jsem si život neřídila sama, ale že mě vedl Bůh. Většinou jsem vstupovala do připravené situace. On je úžasný, mocný, milující manažer, který má řešení pro každou naši situaci a vždycky včas. Snad toto vědomí je předpokladem pro moudré (moudřejší?) jednání.

Je i v pětáosmdesáti vrstevnický vztah důležitý?

Člověk je stvořen pro vztah. Už v ráji byl: Bůh, Adam, Eva. V současné době to vypadá, že si stačí „já a můj mobil“ nebo „přátelé na PC“. Ale odborníci to sledují se zdviženým prstem, protože to má vliv na vývoj a schopnost myšlení, psychiku, sociální vazby, ale i další dopady, což se ukáže až časem.

Člověk se potřebuje s někým sdílet - mít někoho, kdo má nastavené ucho i srdce, nejlépe totéž i nabídnout, a to bez ohledu na věk, tj. v každém věku. Ale někoho takového mít - nebo jím být - není samozřejmost, je to zvláštní dar.

Ireno, jak bys naše povídání uzavřela?

Čas je úžasná hodnota, příležitost, kterou každý člověk dostal tím, že se narodil. Je to dar, který využíváme podle toho, jaké jsme si určili pořadí hodnot, jaký máme v životě cíl.

Moc všem přeji, aby svůj život svěřili do rukou toho, jehož zákony spolehlivě řídí celý makro i mikrosvět. Toho, který tak ten svět miloval, že Syna svého dal, aby každý, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh své sliby nemění, ale plní, dokladem toho je Bible - Boží Slovo, které platí už nejméně 2000 let a je potvrzeno životy mnoha historických osobností i současníky i životem mým.

A také vám přeji, abyste čas věnovali i činnosti, která není důležitá jen v této časnosti, ale má přesah do věčnosti.

Přidáš ještě svůj oblíbený vers?

„Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a slaví Otce vašeho, který je v nebesích.“ Matouš 5,16

**S IRENOU ZEMANOVOU SI
POVÍDALA
LENKA LIBÁNSKÁ**

Co určuje „normálnost“?

„To je normální – dělají to všichni!“ – řekne žena, která si v práci právě bere domů igelitové složky, které potřebují její děti do školy. Mohla by si je sice koupit v papírnictví, ale musela by tam zajít, a navíc by to stálo nějakou tu korunu. Lidé z našeho domu nakupují, jak je to dnes „normální“ on-line, a pak vezmou prázdné krabice a pohodí je venku u kontejnerů. To, že by je mohli také sešlápnout a vhodit do modrého kontejneru, je ani náhodou nenapadne. Jdeme-li po ulici, vidíme na chodníku ležet plechovky od energetických drinků a jiné předměty, zatímco odpadkové koše jsou prázdné! Dokonce jeden náš význačný politik před časem řekl památná slova: „Všeci kradnú!“

Co je vlastně měřítkem toho, co je normální? Jsou to názory a životní praxe většiny? Je to to, co vyhovuje nám? Anebo existují pravidla, která určují, co je normální a jak se máme normálně chovat?

Každý z nás chce určitě patřit mezi „normální“ lidi – nikdo nechce být

označen jako „exot“. Ale co to znamená „normální“? Podle čeho se určuje, co je a není normální? Je něco, čeho se můžeme při posuzování držet? Z úvodních řádků vyplývá, že existuje více kritérií, určujících „normalitu“ našeho jednání. Je jich jistě ještě více – ale tři z nich jsou časté a denně se s nimi setkáváme. Zde jsou jejich typické projevy:

- Normální je to, co vyhovuje mně. Žijeme v demokracii a každý má právo žít si tak, jak chce. (Podotýkám, že to je nejdrsnější a nejbezohlednější kritérium).
- Normální je to, co dělají všichni – nebo alespoň většina populace.
- Existují normy a pravidla, určující životní postoje a naše jednání. Mohou nás svým způsobem omezovat, ale na druhé straně umožňují optimálně využít možností, které nám život na této zemi dává a ochrání nás před chaosem a zkázou.

Nežijeme zde sami

To je hlavním důvodem, proč se lidé zabývají otázkou, co je „normální“. Připomíná mi to jednu překrásnou knížku

„Rukulíbám Dobrý den“¹ z dob hluboké totality, která děti vede k tomu, aby žily ohleduplně vůči jiným. Škoda, že se dnes už takové věci netisknou a ani děti nejsou příliš k podobným věcem vedeny. Kdybyste se k ní náhodou dostali, přečtěte si ji. Zasmějete se a přitom si uvědomíte její závažnost. Rád bych citoval z úvodního článku:

„Začněme trochu zdaleka. Dejme tomu, od Tichého oceánu. Když je tam někde na pustém ostrově člověk SÁM A SÁM, nikde živé duše, a když má k tomu chuť, může si dělat, co se mu zlíbí. Nikoho neobtěžuje, nikomu nepřekáží – ať si třeba leze po té palmě jako opice, ať se třeba staví na hlavu. Ale když k němu na ostrůvek někdo přibude, když tam budou třeba už jen DVA – málo naplat, se stojkami je konec. Ledaže by řekl: „Dobré odpoledne, já jsem Tenaten, vítám vás, a jestli dovolíte, udělám si sem tam, nebude-li vás to rušit, dvě tři stojky. Kvůli pohybu. A posaďte se u nás!“ Zkrátka a dobře: musí se začít chovat jako člověk. OHLEDUPLNĚ. SLUŠNĚ. ZDVOŘILE. A ten druhý také. Pak jim spolu těch dvacet třicet roků uteče jako voda.“

Proto je egoistické považování za normální to, co vyhovuje mně, bezohledné. Navíc to vyvolává lavinovitě se šířící negativní reakce. Ty vedou v konečném důsledku k třenicím, zlobě, nenávisti – a nakonec k zákonu džungle, kdy se prosazují ti nejsilnější, i když očividně nejsou v právu.

Týká se to i Božího lidu. Ve Starém zákoně čteme na konci knihy Soudců tragickou větu: „Každý dělal, co uznal za správné.“ (Sd 21,25) Co to znamenalo, nám jasně ukazují události posledních kapitol této knihy. Myslíte si, že to novozákonnímu Božímu lidu nehrozí? Jen si přečtěte 2Tm 4,3: „Neboť přijde doba,

¹ Milan Korejs, Dobroslav Foll: *Rukulíbám Dobrý den*, Knižky pro chytré děti, SNDK Praha 1959

kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek si seženou učitele, kteří by vyhověli jejich přáním.“ Anebo si připomeňme to, co napsal o falešných učitelích apoštol Petr v 2Pt 2, či Jakubova slova: *„Odkud jsou mezi vámi boje a sváry? Nejsou to právě vášně, které vás vedou do bojů? Chcete mít, ale nemáte. Ubíjíte a nevrážíte, ale ničeho nemůžete dosáhnout. Sváříte se a bojujete - a nic nemáte, protože neprosíte. Prosíte sice, ale nedostáváte, protože prosíte nedobře: jde vám o vaše vášně.“* (Jk 4,1-3) Kéž nás Pán Bůh chrání od toho, abychom považovali za normální to, co se líbí nám, přesněji řečeno, našemu starému člověku, co vyhovuje naší hříšné přirozenosti.

Dělají to přece všichni!

To je další falešná představa o tom, co je „normální“. Myslím si, že pro nás Čechy je (zčásti vlivem předchozích totalitních režimů) velmi typická. Jsme národem, který se řídí heslem: **„Jen nevyčnívat z řady!“** U nás hrají až zásadní roli průzkumy veřejného mínění. Bezpečně to ovlivní např. výsledky voleb. Co je ale smutnou skutečností, že většinou tento „argument“ zaznívá tam, kde lidé ve svém nitru cítí, že to, pro co se rozhodují, není buď vůbec anebo aspoň částečně to, co cítí jako správné. Někdy je to ze strachu, jindy z neochoty se angažovat a dělat si „zbytečné problémy“. Je to jakýsi druh alibismu, kterým uspokojíme své zneklidněné svědomí. Domníváme se, že tím, že se skryjeme do řad většiny, která něco dělá, se vyhneme spravedlivému postihu. Všechny přece trestat nelze – nejde uplatňovat princip kolektivní viny.

Má pravdu většina? Někdy ano, mnohdy ale ne – záleží to na mnoha okolnostech. Ale skutečností zůstává, že „většina“ je velmi snadno manipulovatelná šikovnými influencery². Není to nic nového. I Bible zná celou řadu případů, kdy se mínění většiny považovalo za směrodatné – a přitom to byl obrovský podvod, který s „normálností“ neměl nic společného. Připomeňme

si některé z nich. Když chtěl táhnout izraelský král Achab proti Aramejcům a dobýt zpět Rámot v Gileádu, svolal si 400 proroků a ptal se jich, zda má táhnout do boje (viz 1Kr 22). Ti všichni jednomyslně tvrdili, že boj bude úspěšný. Achabův spojenec, judský král Jóšafat, však požádal o proroctví od člověka, který vyčníval z řady – byl to Míkajáš, syn Jimlův. I toho ostatní přemlouvali, aby se přidal k většině, aby byl „normální“. Míkajáš ale prorokoval něco zcela jiného než ostatní: *„Viděl jsem všechnen izraelský lid rozptýlený po horách jako ovce, které nemají pastýře.“* Jeho proroctví se naplnilo, Achab byl v boji zabit.

V Bibli najdeme celou řadu příběhů, kdy se většina nechovala „normálně“, ale byla ovládnuta davovou psychózou. Jak jinak posuzovat událost, kterou zažili Danielovi přátelé před Nebúkadnezarovou sochou (Da 3), nebo co prožívali Izraelci na dvoře perského krále Achašvéroše (Est). Ostatně v největší míře to prožil náš Pán, když srocený dav křičel: **„Ukřižuj, ukřižuj ho!“** Podobně to prožíval Pavel v Efezu (Sk 19), křesťané v Římě za Nerona, Domitiana a Diokleciána. A tak bychom mohli procházet dějinami. Stále totéž.

Otázka, kterou si musí každý z nás zodpovědět je, zda se také občas „neskrýváme v davu“. Podívám-li se na řadu shromáždění, která jsem mohl v průběhu svého života navštívit, docházím k závěru, že je to zcela běžná praktika mnoha věřících. Chodí do shromáždění, ale jejich mottem je „jen po nás nic nechtějte“. Je to mlčící většina, která se projeví nejspíše v kritice toho, jak to ti, co o něco usilují, dělají špatně.

Normy a normální jednání

Pracoval jsem ve svém občanském životě jako projektant elektrických pohonů. Zde jsem se setkával často s normami, dokonce jsem se aktivně účastnil na tvorbě normy pro elektrické zařízení výtahů. Normy byly zprvu závazné, dnes povinné nejsou (aby se nebránilo technickému pokroku). Stejně tak normy dříve určovaly přesně, JAK se co má dělat, zatímco dnešní normy toto nestanoví, spíše definují cíle, které je nutno dodržet, ať už z hlediska technologií, ale zejména z hlediska bezpečnosti.

Proto se jimi výrobci často řídí. Normy definují, k čemu je výrobek určen, jaké je jeho poslání, podmínky, za nichž je zaručena správná funkce výrobku a také návody, jak s výrobkem zacházet a co dělat v případě poruch. Jenže, znáte to, kdo by se obtěžoval číst podrobné návody. Kolik lidí čte příbalové letáky u léků, i když tam jsou důležité informace, které stanoví podmínky použití a připomínají nebezpečí, vzniklá nevhodnou kombinací s jinými léky či doplňky stravy. Přitom jde o naše zdraví. Jak lehkomyšlně s ním zacházíme – a pak se divíme a obviňujeme všechny kolem sebe, jen ne sebe sama.

Když jsme u těch výtahů – možná si ještě pamatujete, že 26. června se „zřítíl“ výtah v nemocnici na Bulovce. Spousta lidí na Internetu vyjádřila své podivení, jak je to možné, že výtah nebyl opatřen bezpečnostní brzdou a jiná nesmyslná laická tvrzení. Právě to, že se „nezřítíl“, bylo proto, že toto bezpečnostní zařízení měl. Ale lidé nedbali na upozornění tohoto výtahu. Viděl jsem jeho fotografii, vím tedy, že je to moderní výtah, který nedovolí rozjezd při přetížení. Dveře se nezavřou, není možná volba a na displeji je hlášeno přetížení. Tedy impuls k tomu, aby někdo vystoupil. Jenže to nikdo neudělal. Naopak, do výtahu pro 6 osob se jich nahrnulo 13. Nevím, co se stalo dál, zda bylo či nebylo zapnuto dorovnávání ve stanici a motor neměl dostatečný moment, aby udržel kabinu ve stanici, nebo zda se opravdu „utrhlá“ trakce lan v důsledku přetížení. Ale to, že výtah nepadal dolů volným pádem a nedošlo k mnohem tragičtějším důsledkům, je důkazem toho, že bezpečnostní zařízení opravdu zafungovalo, jak mělo. Samozřejmě, vzhledem k velikosti přetížení velmi razantně. Jen díky tomu nedošlo k vážnějším zraněním.

Normální jednání je takové, že používáme věci k účelu, ke kterému byly určeny. Tedy např. ke šroubování je určený šroubovák. Někdy v nouzi použijeme i jiné předměty – např. nůž, ale může to dopadnout tragicky. Nůžky se používají ke stříhání papíru nebo textilu. Samozřejmě, lze s nimi stříhat i jiné věci, např. plech nebo dráty. Ale nůžky se zničí – protože k tomu nebyly určeny.

Myslíte, že v našem osobním životě je to jinak? Pán Bůh je nebeským pro-

(pokračování na straně 8)

² Influencer (z anglického slova influence, česky vliv) je označení pro osobnost známou na sociálních sítích nebo jiných sociálních médiích, která prostřednictvím nahraného obsahu (typicky autorská videa) ovlivňuje názory nebo chování významného množství lidí (svých sledujících) - Wikipedia

Istá a pevná kotva

Na prelome októbra a novembra si (viac ako obvykle) pripomínáme našich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami. Ja osobne nemám potrebu tráviť tieto dni práve na cintoríne, lebo viem, kam odišli alebo raz odídu tí, na ktorých najviac myslím.

No aj keď viem, že ich odovzdávam do tých najvzácnejších rúk – do rúk Pána Ježiša Krista – aj tak nie je ľahké rozlúčiť sa. V takýchto chvíľach mi pomáhajú vzácne a potešujúce slová z jednej knihy¹. Autor v nej veľmi pekne zobrazil vzájomné spojenie tých, ktorí svoju nádej zakotvili v Bohu.

Našli sme útočisko v tom, že sa budeme verne pridržať ponúkanej nádeje. Máme ju ako istú a pevnú kotvu duše, ktorá siaha až dovnútra, za oponu, kde za nás vošiel Ježiš ako predchodca, keď sa stal veľkňazom naveky... (Židom 6,18-20)

Autor vo svojej knihe píše, že ľudia sú ako lode. Každý, kto zložil svoju ná-

1 Levi Lusko, z knihy Očami leva

dej v Bohu cez obeť Pána Ježiša Krista, má svoju kotvu pevne uloženú hore za oponou, v Božej svätyni. Aby kotva mohla plniť svoju funkciu, medzi ňou a loďkou je samozrejme aj spojovacie lano, ktoré môže byť obrazom Svätého Ducha.

Práve vďaka kotve a lanu môžu byť naše loďky navzájom prepojené. Pretože moju kotvu, aj kotvy mojich blízkych, drží v rukách tam za oponou Ten istý – náš Veľkňaz, Pán Ježiš Kristus. On povedal: „Ja im dávam večný život a nezahynú naveky, nik mi ich nevytrhne z ruky.“ (Ján 10,28)

Pán Ježiš je styčným bodom, cez ktorý sú navždy spojené všetky Božie deti. Bez ohľadu na to, či sú blízko pri sebe alebo sú od seba vzdialené. A jedného dňa príde tá krásna chvíľa, kedy sa ku svojim kotvám doplavíme všetci. Stretnú sa tam všetci tí, ktorí svoju kotvu zverili do rúk Pána Ježiša Krista a predovšetkým sa stretne tvárou v tvár s naším Pánom a Veľkňazom.

duše

To je naša a moja osobná nádej. Nádej, ktorá dvíha môj pohľad a ťahá moju loďku smerom hore, k môjmu Bohu a môjmu domovu. A vďaka ktorej viem, že nech sa stane čokoľvek, s mojimi blízkymi budem navždy spojená.

Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás podľa svojho veľkého milosrdenstva vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej. (1. Petra 1,3)

JANA ČÍŽOVÁ ■

(pokračovanie ze strany 7)
jektantem, ktorý stvoril celý vesmír, naši zemi, i všetno tvorstvo v ňom. A ve svém slově, v Bibli, stanovil jakýsi „manuál“, jak se s čím má zacházet. Je v něm vše potřebné – o šetrnosti k přírodě, kterou máme spravovat, o zvířatech, a hlavně o lidech a vzájemných vztazích a zejména o vztahu k Bohu. Jenže – a to je naše tragédie – lidé tento manuál, jako příliš nudný a obsáhlý, odvrhli, nechtou jej a neřídí se jím. Naopak, přicházejí, stejně jako v případě výtahu, s vlastními (a já si dovolím říci – hloupými, protože neznají souvislosti) vysvětleními, teoriemi a řešeními, která zákonitě vedou k tragickým důsledkům.

Ať je to příroda, kterou svou chamtivostí a leností devastujeme. Ať je to vztah ke zvířatům, či oblast mezilidských vztahů. Bůh určil, že sex je otázkou manželství muže a ženy (budou ti dva jedním tělem). Co z toho dnes

lidé udělali, víme – požadavky LGBT+ komunity se zdají být nekonečné. Ale o tragédiích z toho vzešlých nikdo nemluví. Rodina je základním prvkem společnosti – dnes je považována za přežitek. Co to páchá na dětech, nikdo neřeší. A vztah k Bohu? Je jednoznačný – většina společnosti se k Bohu obrací zády – nepotřebujeme ho. To je základní příčinou tragédií, které prožíváme. V nejbližších vztazích až po válečné konflikty, jako ten, který nyní probíhá mezi Ukrajinou a Ruskem. Člověk si bezděčně klade otázku: „Je většina dnešních lidí vůbec ještě „normální“, anebo se zmitá v chaosu, vyvolaném Božím a lidským nepřitelem satanem?“ Ten chce, abychom nevěděli, kým vlastně jsme a co je cílem našeho života.

Aco ty?

Na konci této úvahy musíme přejít nut-

ně ke svému osobnímu životu. Jak je tomu se mnou? Ke které skupině patřím? Jsem zaměřen jen na to, co vyhovuje a prospívá mně? Jsem sám sobě bohem? Anebo se šikovně a dovedně dokážu ztratit v davu a dělat to, co přece dělají všichni? Jen abych neměl problémy a nemusel řešit to, co se mě osobně netýká? Zavírám oči před nouzí a trápením svých bližních? Jaký je můj vztah k těm, kteří potřebují pomoc (a já jim mohu pomoci)? Je to jedno, zda jsou to křesťané, či nekřesťané. A jaký je můj vztah k normám, které stanovil tvůrce všeho, Pán Bůh? Je Bible tím, co čtu jen proto, abych studoval moudrost lidí v minulosti, anebo je to pro mne „manuál“, jak mám žít, jak si to Pán Bůh přeje? Jaký je můj vztah k Pánu Bohu? Dovedu se pokořit pod jeho autoritu, anebo jsem se rozhodl, že o svém životě budu rozhodovat sám? Jsem „normální“?

TOMÁŠ PALA ■

Když kormoráni loví ryby

*„Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni.“
Jan 8:36*

Pokud jste neviděli kormorány při lovu ryb, neviděli jste Japonsko. Proto jsme se rozhodli, že si tuto jedinečnou událost v japonském městě Gifu určitě ne necháme ujít. Oblékli jsme si japonský oděv a vydali se do loděnice, kde jsme nastoupili do štíhlé, dlouhé lodi a usadili se na jejím rákosovém dně. Místní veslaři vedli člun pomocí dlouhých bidel proti proudu až na místo, kde měli lovit kormoráni. Za soumraku se čluny vydaly dolů po řece. Každý měl na přídi lampu na dřevěné uhlí, která měla přilákat ryby. Rybáři stojící v člunech drželi v rukou vlasce, na jejichž koncích byli místo háčků upoutání kormoráni se speciálními kroužky na krku.

Čluny pluly po proudu směrem k rejdišti ryb a ptáci se přitom potápěli po ryby. Kroužky kolem krku sloužily jako zábrana - kormoráni nemohli ryby spolknout, ale poslušně je předali jejich rybářům. Kormoráni pak cítili v krku jen zápach po rybách. Po skončení rybolovu měli pro ptáky lidé připravenou odměnu - několik malých rybiček.

Rybolov kormoránů je neobvyklou zápravou, ale rovněž i krutou připomínkou dáblových klamů. Milionům lidí nasadil kolem krku kroužek. Slibuje, že naplní všechny naše tělesné, sociální a emocionální potřeby a dá nám svobodu. Dobře však ví, že hostina, kterou nám takto vystrojí, nám nepřinese trvalé uspokojení. Vzlétneme s kroužkem kolem krku, který nám znemožňuje dosáhnout skutečného štěstí, a za všechno své horečné snažení se dočkáme almužny v podobě toho, že uvízneme tam, kde jsme byli předtím!

V příkrém protikladu s tím nabízí Pán Ježíš všem, kdo v něj věří, bohatou odměnu v tomto i budoucím životě. Můžeme se těšit nejen ze svobody nezatížené jakýmikoli pouty, ale i z plnosti života. Kdo jiný kromě Ježíše nám může slíbit něco tak skvělého? Nechceš to?

To však neznamená, že neprojdeš v životě zkouškami. Ale na ty už nebudeš sám.

„...aby se pravost vaší víry, mnohem drahocennější než pomíjející zlato, jež přece též bývá zkoušeno ohněm, prokázala k vaší chvále, slávě a cti v den, kdy se zjeví Ježíš Kristus.“ (1 Pt 1:7)

„...a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28:20)

ZDENĚK GREGER ■

Konečně teplo...

Byl krásný den, první, kdy bylo po zimě opravdu teplo. Dohodli jsme se s Mikulášem, že půjdeme na ryby. Sedíme u vody a užíváme si teplé sluneční paprsky a nejsme jediní. První paprsky doslova probudili přírodu. Na hladině se prohánějí krásní divocí kačeři a v závěsu za nimi je dohánějí jejich družky. Kačeři jsou zkušení potápěči, na chvíli se nad nimi uzavře hladina a pod vodou loví první probouzející se drobné živočichy. Na hladinu vyskakují první rybičky, aby se zachránily před lovicími štikami.

Dvě štiky se dokonce přijedou podívat úplně ke břehu, koukají na nás a evidentně neví, co si o nás myslit. V dálce na hladině to pleskne trochu silněji, už i amuři se probudili. Z rybí palety to zakončuje kapr, který se projíždí v dost mělké vodě, kde je voda teplejší a kde se mu lépe nastartuje metabolismus po zimě. Krásnou tečkou z říše zvířat tvoří hejno konipasů, kteří se doslova radují z krásného počasí a poletují těsně nad hladinou, do které se občas zanoří a ve se se koupou. Když tak pozorují ty

zbytky Božího ráje, jsem v úžasu. Ještě více jsem v úžasu nad tím, co říká Boží slovo:

*Copak se neprodávají dva vrabci za halíř? A ani jeden z nich nespadne na zem bez vědomí Vašeho otce.
(Matouš 10, 29)*

Tato slova pronesl náš Pán učedníkům, aby se nebáli toho, co přijde. Vysvětluje jim, že Otec má všechno naprosto pod kontrolou, ví dokonce i o každém vrabci. Pán záměrně zmiňuje i tehdejší cenu vrabce a dává tím najevo, že člověk je pro Otce daleko cennější a tím pádem se nemusí vůbec bát, že by o něm Otec nevěděl. Poslední časy na této planetě jsou plné strachu a nejistoty. Myslím si, že je dobré si tento verš z Bible zapamatovat a myslet na něj každé ráno. Bůh svým slovem drží celé stvoření a ví dokonce o každé molekule vody v přehradě, u které jsme seděli. Má pod kontrolou naprosto vše a můžeme si být jisti, že přesně ví, co budeme potřebovat v dalších dnech.

MIRA ŠTĚPÁN ■

Desatero Loron Wade

Co kdybychom Boží plán uvedli do praxe?

Sion plus, 2020, 141 strán

Desatero od Lorona Wadea je malá, tenká kniha s bohatým obsahom. Ako je už z názvu zrejmé, autor sa v nej venuje desiatim Božím prikázaniam (Exodus 20,1-17).

Uvažuje nad ich podstatou a zároveň ponúka pohľad na to, ako by realizácia Desatora mohla vyzeráť v praxi. Každá kapitola je venovaná jednému z Božích prikázaní a nechýba v nej ani krátke príklady zo života. Pre ilustráciu spomeniem niektoré z autorových myšlienok.

Nebezpečná láska

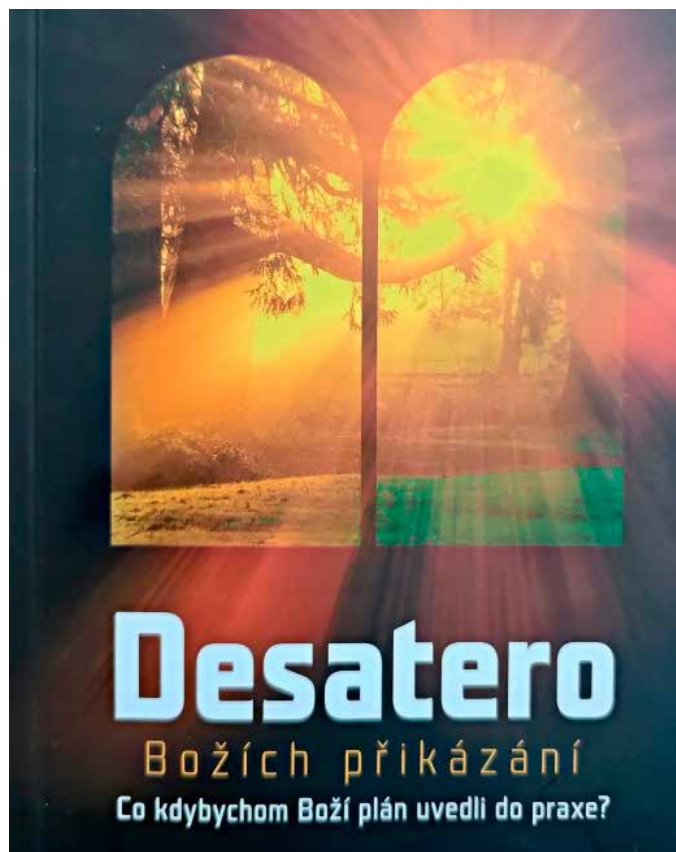
Prečo Boh nechce, aby sme mali iných bohov okrem Neho? Tu autor uvažuje napríklad o účinkoch ľudskej lásky. Silná láska dokáže totiž vniknúť hlboko do ľudskej duše a ponechať nás odhalených a zraniteľných. Týmto prikázanim nás Boh možno varuje pred trápením, ktoré nám láska k modlám tohto sveta môže priniesť?

Zároveň sa autor zamýšľa nad tým, ako venovať svoju lásku a uctievanie pravému Bohu, a prečo je toto prikázanie prvé.

Zmenšovanie Boha

Prečo si nerobiť žiadnu podobu Boha? Jedným z dôvodov môže byť Šalamúnov výrok pri posviacke chrámu, kde o Bohu hovorí: „*Ved' samy nebesia, ba ani najvyššie nebo tá neobsiahnu, tým menej tento dom, ktorý som postavil.*“ (2Krn 6,18) Možno bude problém v tom, že nech by sme Boha zobrazili čímkolvek na tomto svete, bude to znamenať, že Ho robíme menším, než v skutočnosti je?

Pri tomto prikázaní autor ponúka aj veľmi praktické vysvetlenie slov, že Boh bude trestať vinu otcov na synoch v nasledujúcich pokoleniach (Ex 20,4-9).

Meno, ktoré nosíme

Čo znamená brať Božie meno nadarmo? Tu autor upozorňuje, že to nemusí byť len o našich ústach, ale možno ešte viac o našom praktickom živote. Ak sa voláme Božími deťmi, bude to v poriadku, ak náš život nebude dôstojne reprezentovať Otcovo meno?

Hľadanie pokoja

Alebo o čom je deň odpočinku? Autor poukazuje na to, že Boh si po stvorení sveta odpočinul nie preto, že by už nevládal viac pracovať, ale preto, že dielo bolo dokončené a veľmi dobré. Aj my sme schopní zažívať odpočinok, pretože Kristus už dokončil dokonalé dielo spásy, ktorým nás zmieril s Bohom. Možno práve o tom je siedmy deň, aby sme z chaosu tohto sveta pravidelne vstupovali do oázy Božieho pokoja?

Od Boha k ľuďom

Autor tiež pripomína, že prvé štyri prikázania zameriavajú náš pohľad na Boha samotného, aby sme Mu dali to správne miesto v našich životoch. Lebo až potom budeme mať silu k naplneniu

zvyšných šiestich, ktoré hovoria o medziľudských vzťahoch.

Autor ďalej píše o vzájomnej úcte a zodpovednosti (cti svojho otca a svoju matku), o milovaní nepriateľov (nezabiješ), o nezdravom lepidle ľudských duší (nescudzoložíš), o zradnej túžbe získať niečo za nič (nepokradneš), o milovaní pravdy (nevyslovíš krivé svedectvo), a o uprednostňovaní vecí pred ľuďmi (nebudeš túžiť po ničom, čo patrí tvojmu blížnemu).

Desatero dnes?

V závere knihy autor premýšľa aj nad tým, prečo sa v dobe milosti, keď už nežijeme pod zákonom, máme zaoberať Desatorom. Je Desatero rebríkom, po ktorom sa môžeme vyšplhať k Bohu a zaslúžiť si spasenie? Alebo to skôr súvisí s Božím prianím, aby sme rástli do podoby Jeho Syna, alebo s Jeho láskou k nám? Akú úlohu v tom zohráva Duch svätý a potreba nového srdca?

Odpovede na tieto otázky a ďalšie podnetné myšlienky nájdete v knihe. Napísaná je jednoducho, zrozumiteľne a veľmi prakticky.

JANA ČÍŽOVÁ ■

Existují „Křesťanské sbory“ v Číně a Rusku?

Někdy se můžeme ocitnout v pozici Elijáše. Stěžuje si Bohu, že zůstal jako prorok sám. Jedno mu však zůstalo skryto, i když o tom slyšel od služebníka Obadjaše. On v jeskyni schoval na sto proroků před krvežíznivou Jezábel. Kromě toho si Bůh zachoval dalších 7000 lidí, kteří se nepoklonili před Baalem. Jak to, že Elijáš nebral na vědomí, že zůstalo ukryto 100 proroků, a proč neměl tušení o dalších 7000 věrných lidech? Je tu něco zahaleného, něco pod rouškou...

Připadá mi to, že v Křesťanských sborech jsme na tom podobně. Přibližně víme, jak to vypadá s námi v České republice, někteří ví dokonce i o Slovensku. Další bratři ví o sborech v Polsku, Německu, Rakousku. Donedávna jsem ani já neměl tušení, že ve světě existují podobné křesťanské sbory, jako jsou u nás. Sice jsem kdysi četl knihu „Cestou pravdy a lásky“, ale nějak jsem pozapomněl na misijní hnutí, které se začalo šířit z Anglie, města Plymouthu, do celého světa. Připomenutí, že nejsme sami, mi přinesla až mezinárodní konference bratří konaná v Kuala Lumpur v Malajsii. Proběhla ve dnech 19. až 24. června 2023 a setkali se zde bratři a sestry ze 104 zemí. Některá videa jsem viděl, něco jsem

slyšel od účastníků, něco jsem vyčetl na webových stránkách [www. IBCM.net](http://www.IBCM.net). Stojí to za zhlédnutí!

„Jednou z klíčových rolí IBCM Network je propojovat komunitu bratří po celém světě. Byla založena roku 2019, aby sloužila ke spojování, službě a misii v církvích ve více než 160 zemích světa.“

Jak se vlastně mají bratři a sestry v Číně a Rusku? O nich prakticky nic nevíme. Ve zprávách občas zaslechne- me, jak hrozné totalitní země to jsou... Je tam vůbec někdo z živých křesťanů? Při svém bádání o Číně jsem dospěl až ke jménu čínského křesťana Whatchmana Nee. Žil na začátku 20. století, působil misijně po celé Číně, měl spoustu vyučování a knih a zakládal křesťanské sbory podobné Plymouthskému hnutí v čínských městech, Šanghaji, Pekingu a dále. Byl v kontaktu s bratry z Anglie. Posledních 20 let svého života strávil kvůli své víře ve vězení, kde i zemřel. Dílo evangelia se však šířilo dál. Jeho pokračovatel, bratr Witnesse Lee (mimořádně sepsal spoustu knih), zakládal sbory na Taiwanu, v Singapuru, „Tichomoří“ a také v USA.

Místní sbory se nijak nejmenují, ale

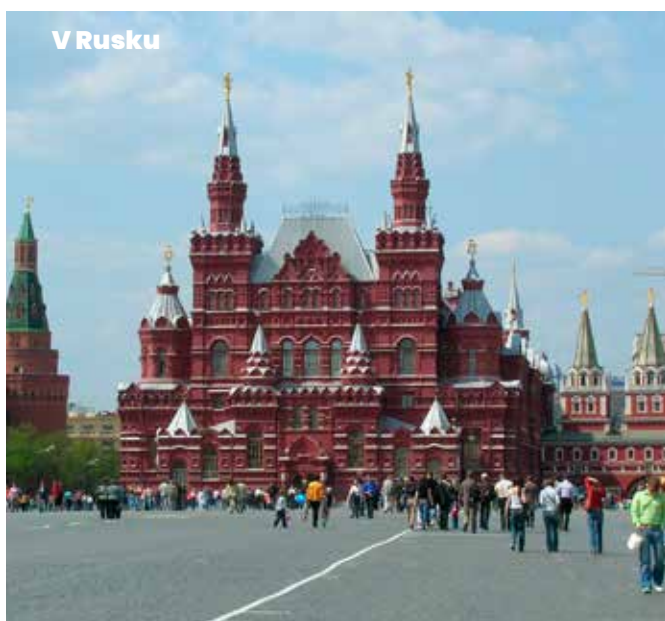
někteří lidé zvenku skupinu křesťanů označovali jako „*Little Flock*“, „Malé stádo“, protože zpívali ze zpěvníku nazvaného *Hymns for the Little Flock*.

Jak Whatchman, tak Witness Lee zdůrazňovali, že církve Nového zákona jsou pojmenovány po městech, ve kterých sídlí (například ve Skutcích 8,1 jsou křesťané v Jeruzalémě označovány jako „*církev, která byla z Jeruzaléma*“, v 1. Kor. 16,1 byla sbírka vybrána pro „*Jeruzalémskou církev*“, další verše: 1. Korintským 1:2; Zjevení 2:1, 8, 12, 18; 3:1, 7 a 14).

Jak po roce 1949 rostly křesťanské sbory v Číně? Jak se jim daří? Tam už můžeme odhadovat jen z kusých zpráv. Odhad se dotýká čísla 7. A není to jen 7000 věřících zachovaných v Izraeli za Elijáše. Číslo, které se pohybuje kolem 70 milionů křesťanů skrytých v takzvané podzemní církvi, bude určitě mnohem vyšší, protože tam působí i jiné křesťanské církve. Jak udivující.

Rád bych si vyslechl nebo přečetl i další zprávy od bratří z Číny a Ruska. Z Ruska jsem jen vzdáleně něco zaslechl. Pokud něco víte, máte kontakty, napište pro naše společné sdílení, povzbuzení a obohacení.

ALÉŠ HROMEK ■

Normální je prosadit se

...a udělat díru do světa

Jeden velmi hezký český film o rodině Homolkových řeší v jedné scéně výchovu malých kluků a předává jim velké sdělení: „Kluci, vy musíte prorazit díru do světa!“ A pak se předhánějí, jak velká ta díra bude. To je něco, co je dnes velmi normální. Kdo chce něco dokázat, musí na sobě pracovat, být přísný na sebe, prostě prorazit. Není prostor pro slabost či pláč. Oceňuje se tvrdá dřina, tvrdost k sobě samému a též k ostatním. Úspěšnější samozřejmě je ten, kdo jde takřka „přes mrtvolu“. Za ním může být spoušť, ale on se prosadí a jeho cesta, navzdory všem ostatním, je úspěšná. V posledních dnech se mnoho hovoří o Prigožinovi, ruském podnikateli ve všech možných směrech. Jeho úspěch je postaven na praktikách této moderní doby. V jeho životě byla spousta krve, a to nejen té jeho. A prosadil se. Jak je tomu v Božím království? Je to, co dnešní doba jako normální bere a uznává, normální i v prostředí církve?

Pokora na prvním místě

Před pár týdny jsme v našem sboru měli vzácnou událost, křest. Je to vědomé přiznání se ke Kristu jako svému zachránce a osobnímu vůdci, v moderní době bychom mohli říct, k osobnímu kouči. Pána Ježíše uznáváme jako jedinečného Božího Syna. V době, kdy byl mladíkem a sotvakdo o něm věděl a uznával jej, působil veřejně Jan Křtitel. Ten pozýval všechny lidi, aby se obrátili k Bohu a žili život plný vědomé pokory před Pánem Bohem. Měl praktické návody pro různé profese. Radil vojákům, výběřcům daní, dokonce i zákoníkům měl co říct, pěkně od plic se s nimi vypořádal. Každému, kdo k němu přišel a potřeboval Boží vhléd do svého života, poskytl radu. Mladý Ježíš k němu

přichází také a Jan Křtitel, který věděl, kdo k němu přichází, mu říká: „*To přece nejde, abych já křtil Tebe. Ty máš křtít mne!*“ Rozumíte, to přece nedává smysl, aby Boží Syn byl pokřtěn na znamení svého obrácení se k Bohu. On je a byl Boží od začátku, a ti nejbližší to vše věděli, včetně Jana Křtitele. Pán Ježíš Janovi odpovídá: „*Musíme dělat to, co si přeje Pán Bůh.*“ A tak je Pán Ježíš od Jana Křtitele pokřtěn a tím se otevírá působení Božího Ducha v plnosti. Pán Bůh potvrzuje, že v pokorném Ježíši se mu velmi zalíbilo.

Občas těžko hledáme tu správnou odpověď na otázku, co je Boží vůle. Pán Ježíš v tom měl naprosto jasno. Jde mezi obyčejné lidi a je obyčejným člověkem. Nedělá ze sebe někoho, kdo je víc, přestože by mohl. Možná nám tím chtěl náš Pán říci, že vůči Bohu je třeba zaujmout vždy pokorné stanovisko. Za všech okolností, ať se děje cokoliv. Jsi zdravý, dobře se ti daří, máš dobrou práci, skvělé rodinné zázemí, rozumíš si s kolegy, jezdíš na úžasné dovolené. To všechno je pěkné a fajn, ale hlavní je udržet si pokoru k Pánu Bohu navzdory všemu úspěchu. Takové situace zcela běžně svádějí člověka k tomu, aby postavil vše na svém úspěchu, začal si sám sebe vážit více než je vhodné a zapomněl na Boha. Jsi starý, nemocný, v depresi z bezvýchodné situace, dohánějí tě dluhy? Pak nevěš hlavu a zůstaň v pokoře před Pánem Bohem. On chystá jistě lepší věci pro každého, kdo v Něj věří. V dnešním světě je ale taková podřízenost Bohu vidět v církvi a to jen občas. Mimo církev ji nemůžeme příliš očekávat. Zároveň je třeba říct, že i mimo církev je vidět pokora před nějakou neurčitou Vyšší mocí, kterou mnozí lidé instinktivně vnímají, žijí v poctivosti a v bázní a potřebují jen svědectví kristovců, aby je oslovil Boží Duch.

Na svou pokoru vůči Bohu můžeš být opravdu pyšný!

Později, když už byl Ježíš znám jako mocný učitel a lékař nejen v celé Galileji, ale i dále, říká svým učedníkům: „*Učte se ode mne, protože jsem tichý a pokorný v srdci.*“ (Mt 11:29) Tomuto výroku jsem se vždy zdráhal přikládat přílišnou váhu. Vždyť to nedává smysl, abych třeba já nebo vy přišli za někým, poklepli mu na rameno a jen tak pronesli: „*Uč se ode mne, jsem pokorný.*“ Moc pokorně to nezní, že? Chlubit se svou pokorou je opravdu pěkný protimluv. Moc totiž záleží na tom, kdo to říká a proč. Jsem přesvědčen, že to Pán Ježíš, Boží Syn, říká proto, že je moc důležité, abychom to slyšeli. Pokora k Pánu Bohu, ale také k lidem okolo, to je cesta Ježíše. Je to něco, co kdyby neměl, anebo postrádal jen špetku této vzácné vlastnosti, celý plán záchrany člověka by vyšel nazmar. Ještě v zahradě Getsemane se modlí podobnými slovy: „*Pokud je to jen trochu možné, ať mne mine tento kalich, ale pokud je to Tvá vůle, tak ať se stane.*“ Každý člověk má slabé chvíle a podlehne. Prostě nemá na to. Ne tak Pán Ježíš – je v pokoře vůči Bohu a v poslušnosti Jemu velmi důsledný.

Bud' pyšný na to, že patříš Pánu Ježíši, a bud' pokorný vůči Bohu.

V jednom listu v Nové smlouvě si čteme, že Ježíš „nelpěl na své rovnosti“ s Bohem. Přijal způsob služebníka, pokořil se a v této pokoře zůstal, a proto jej Bůh povýšil nade vše. To je další paradox. Bůh se pokořil sám v sobě a stal se někým, kdo je roven svému stvoření. Občas můžeme slyšet takové dotěrné otázky ze strany nevěřících: „*Dovede Bůh udělat kámen, který neunese?*“ A lidé nás chtějí nacytat. Pokud

to dovede, potom něco vlastně nedovede – zvednout ten kámen. A pokud to nedovede, pak není Všemohoucí. Na to je ale jednoduchá odpověď: „Ale dovede zcela úžasně věci, o kterých se člověku nesní.“ Umí se stát člověkem, aby nám byl blízko, a umí úplně zapomenout na své Božství, umí úplně zapomenout na všechny anděly, kteří by jej mohli zachránit. Umí být sám a osamocený, i když je v Něm plnost. Umí si sáhnout na dno a jít vstříc bolestivé smrti. A proč? Jen kvůli nám, nepokorným lidem.

Mohu se prosadit se svou pokorou?

Myslím, že pokora nemá v dnešní době místo. Je brána jako slabost. Naznačuje, že člověk potřebuje nějaké vedení, nedokáže se rozhodovat kompetentně samostatně. Ten, kdo se chce prosadit, musí přijít se svým řešením a jednat samostatně, bez pomoci kohokoliv. To se oceňuje. Pán Ježíš nicméně chtěl, aby mezi jeho učedníky bylo vše naruby a jinak, než je běžné. On si před poslední večeří s učedníky bere mísu s vodou, ručník, jednomu po druhém myje nohy a stává se opět na chvíli služebníkem.

Učedníkům tím předává cennou zprávu zhruba tohoto znění: „*Služte si vzájemně. Mějte jeden druhého za přednějšího sebe sama. Odpouštějte si.*“

V těchto dnech právě končím zkušební dobu ve firmě, kde mne přijali. Víím, že jsou některé schopnosti, které mám a kvůli kterým jsem dostal právě toto místo. A také víím, že kolega, který je na tomto místě více než 10 let, je nezastupitelný. Přicházím do práce s pokorou, protože ať toho člověk zná sebevíc, 10 let ve firmě na dané pozici se nahradit nedá. Jsou to takové zkušenosti, které mne osobně uvádějí do pokory, a vnímám, jak je to potřebná vlastnost.

Mohu udělat „díru do světa“ jako pokorný Ježíšův učedník?

Do světa zřejmě s tímto žádnou díru neuděláme. Otázkou ovšem je, zda to má být naše snažení, udělat do světa díru. Nechceme místo toho raději „udělat díru“ do Božího království? Otázka, kterou si kladou všichni lidé, zní: „A co z toho budu mít?“ Všechno Boží, co od Pána Boha můžeš dostat. Pán Bůh je Tvůrcem všeho živého i neživého na zemi. Vše mu patří. Před pár týdny jsme v našem městě pozorovali na nebi

krásnou hru oblaků a zapadajícího slunce. Dokonce i sousedé, kteří spolu stáli na ulici, se zastavili v družném rozhovoru, aby pozorovali tu krásu. Toto je jen malý příklad toho, co Pán Bůh dělá. Oč nádhernější bude svět tam, kde On bude sluncem, jak popisuje kniha Zjevení? Co pro nás chystá, o tom si v Písmu čteme, to, co lidské oko dosud nevidělo a ucho neslyšelo.

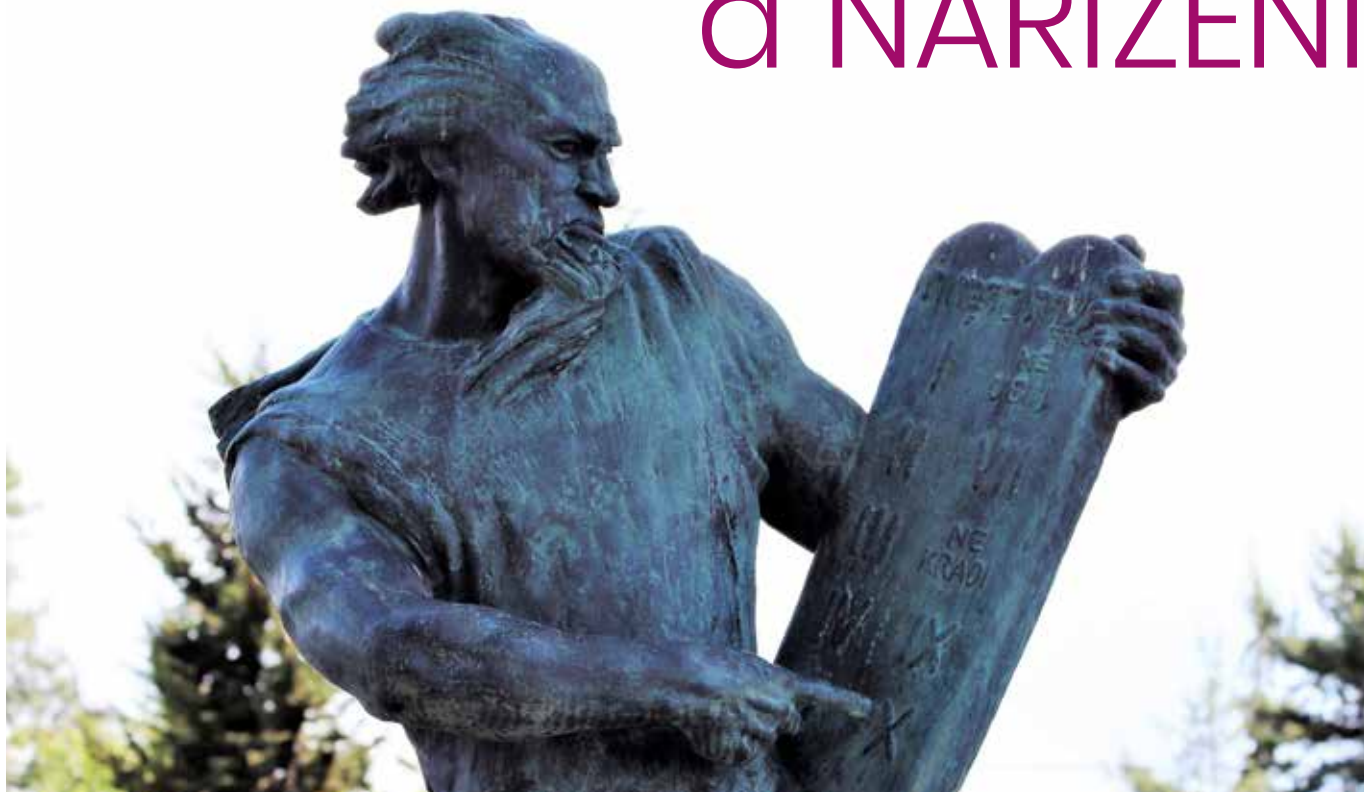
Jak to ale provést, jak se prosadit v Božím království? Velmi jednoduše. Každý den svěř hned od počátku Pánu Bohu a Pánu Ježíši. Čti si v Bibli a důsledně uplatňuj to, co Tě Ježíš učí. Nemusíš mít co nejdříve plnou znalost všeho. Mnohem důležitější je prakticky uvádět principy Božího království do běžného života. Pěkně jeden po druhém, s trpělivostí a modlitbou. Hledej další učedníky Krista a buď s nimi v pravidelném kontaktu. Tím je myšleno – ne jen na bohoslužbě, ale i přes týden, kdykoliv.

V jedné písni zpíváme:

„Věř, poslouvej, k svému Pánu se znej! Je to jediná cesta, věřit, poslouchat Jej.“

MICHAL MROZEK ■

BOŽÍ ŘÁDY a NAŘÍZENÍ

V tomto čísle je deset kvízových otázek zaměřených na Boží řády a nařízení. Dokážete správně odpovědět na všechny otázky a připojit také biblický citát, kde lze správnou odpověď najít? Pokud ano, zašlete své odpovědi na email ondrej.simik@seznam.cz do 31. 10. 2023 a budete zařazeni do slosování o knižní ceny. Pokud nechcete soutěžit, můžete si vyhledat odpovědi jen tak, pro sebe. Správné odpovědi, jakož i jména těch, kdo správně odpoví na všechny otázky, uveřejníme v následujícím čísle (4/2023). Na všechny otázky z minulého kvízu (2/2023) správně odpověděla Zlata Ďuricová z Modry.

Otázky:

1. Jedním z Božích nařízení bylo také dávání desátek. Izraelci však po nějakém čase nedávali Hospodinu tolik, co měli. Který prorok připomíná Izraeli, že má přinášet úplné desátky?
2. Jak dlouho byla žena v Izraeli nečistá po porodu dcery?
3. Kde v Bibli se píše o tom, že Izraelci neměli sklízet pole až na okraj, ale nechat něco pro sirotky a vdovy? Napovíme, že odpověď se nachází v knize zaměřené na Boží zákony.
4. Kterého roku (periodicky se opakujícího) se v Izraeli mohli všichni otroci stát svobodnými? Jaký speciální název pro tuto událost se užíval?
5. Sobota byla ustanovena v Izraeli jako den odpočinku. Židovští fundamentalisté však natolik ctili předpis, že zapomínali na člověka samotného a na milosrdenství k němu. Kde Ježíš zdůrazňuje skutečnost, že člověk nebyl stvořen pro sobotu, ale sobota pro člověka?
6. Pán Bůh původně ustanovil status manželství, muž a žena se neměli rozvádět. Kdo dal později možnost rozvodu skrze tzv. rozlukový lístek? A kde se o tomto nařízení píše?
7. Bůh Izraelcům řekl, že postihuje vinu otců až do čtvrtého pokolení těch, kteří ho nenávidí. Do kolika pokolení však prokazuje milosrdenství?
8. Jeden z příkazů Hospodina pro běžný život Izraelců se týkal poctivého obchodování (Izraelci nesměli mít dvojitý míru a dvojitý závaží). Kde se o tomto nařízení Bible zmiňuje?
9. Kolik bylo tzv. útočištných měst a které z nich se nacházelo v Galileji?
10. Jedním z přikázaných svátků, které Bůh pro Izraelce ustanovil, byl svátek stánků, při němž měli bydlet ve stáncích. Jak dlouho v nich měli bydlet a kde se o tom v Bibli píše?

Odpovědi na otázky z minulého kvízu (2/2023):

1. Zerubábel (Ezdráš 3,2 a 4,3)
2. Zimrí (1. Královská 16:15)
3. Jana (Lukáš 8,3)
4. Chulda (2. Královská 22,14)
5. Achijáš (1. Královská 11,29-30)
6. Achjó (2. Samuleova 6,3-6)
7. Apfie (Filemonovi 1,2)
8. Kozbí (Numeri 25,15)
9. Skéva (Skutky 19,13-14)
10. Atalja (2. Královská 11,1)

Natahování věcí

Ve svém životě jsem na toto téma zažil mnoho diskuzí. Některé byly opravdu svérázné. Například: „Dnes můžete prakticky všechno.“ Jistěže na tom něco je. Ale, co je normální? Zamysleme se v krátkosti nad třemi skutečnostmi, jak máme vidět normativ a jak ji vidí svět bez Boha. Jde o lež, polopravdu a natahování věcí. Nejprve si řekneme o natahování trochu s humorem.

Letos jsme prožili krásnou a požehnanou dovolenou s věřící skupinou a jedním manželským párem. Přidělili nás ke stolu podle čísel pokojů. Opravdu jsme se hodně nasmáli, když jsme si vypravovali různé zážitky ze života. Jednou bratr přišel později ke snídani a já jsem mu řekl: „*To sis pěkně natáhl spánek.*“ Odvětil mi na to: „*Ano, ale zdá se mi, že ty tvoje příběhy trochu natahuješ.*“ Trochu jsem přikrčil hlavu, přátelsky do něho štouchl a řekl: „*Chceš slyšet dnes jeden natahující příběh? Ale je pravdivý.*“ U všech nastal výbuch smíchu.

Ve slově Božím jsme i my křesťané nabádání, abychom nenatahovali pravdu. Lze vůbec natahovat pravdu, když Pán Ježíš Kristus říká: „*Budíž vaše ano, ano, a ne, ne!*“ Také Petr píše (2. Pt, 3,16): „*Některá místa (Pavla) jsou v nich těžko srozumitelná a neučení a neutvrzení lidé je překrucují (natahují).*“ Dnešní filmy, literatura, výrobky a především reklama natahují pravdu. V závodě, kde

jsem dříve pracoval, snížili u jednoho výrobku množství kakaa, sušeného mléka, nahradili přírodní emulgátory umělými. Přišli s reklamou, novým zlatým obalem a zvýšili cenu. Na výhrady zaměstnanců odpověděli: „*Tak se dnes vydělává. To je dnes normální.*“

**„Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povolání podle jeho rozhodnutí.“
(Římanům 8.28)**

Je pravda normální, nebo relativní? Když máme nějakou normu, máme ji plnit. Co když se výrobek nepovede? V jedné továrně házeli dělníci zmetky do jámy. Když jsem mluvil s lidmi, většinou mi řekli: „*Lež ti může zachránit život.*“ „*Lhaní je operativní činnost k záchraně našeho podniku*“, prohlásil šéf. Ale Bůh říká: „*Všeliký člověk je lhář.*“

Lhát ve světě je normální. Úplnou pravdu najdeme pouze v Bohu a v Pánu Ježíši Kristu. A mluvit pravdu, což by mělo být pro věřícího člověka zcela normální, dokážeme jen s pomocí Boží.

Staří učitelé nás vedli k tomu, abychom mluvili pravdu. Aby se pravda stala naším každodenním zvykem, normou našeho života. Abychom k pravdě směřovali. Dnešní mládež je vedena k relativitě. A k tomu, že lež je nutná.

To ničí jakýkoliv výhled na to, že pravda má vysokou cenu. Jeden učitel řekl: „*Lépe je, abyste mi řekli pravdu, než abyste se patlali v bahně a ve strachu, že budete odhaleni.*“

Málem mě dostalo to, když jedna moje blízká příbuzná, začínající puberťačka, řekla: „*Pravda tvoří lež a lež pravdu. Světlo ve tmě nejlíp svítí, tma je také potřeba. A všechny věci napomáhají k dobrému. Tedy i zlo.*“ Takovéto výklady normality zapomínají na slovo Boží (Ř 8,28): „*Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povolání podle jeho rozhodnutí.*“ Jen takto chápané zlo může posloužit těm, kdo zlem procházejí. Bratr J. Křesina starší byl po výslechu STB doveden k výtahu, kde byly pootevřené dveře. Estébák je otevřel a strčil do něho. Bratr se propadl o poschodí níže na střechu výtahu a nic se mu nestalo. To je jistě zlé, ale zlo pod ochranou Boží, kde se nám nemůže nic stát. To je normální Boží řešení zlé situace. Boží normalita má své zásady.

MILAN KOLA ■

Neříkejte nám pravdu, raději nám lžete!

*Říkají vidoucím: Nehleďte,
a prorokům: Neprorokujte nám
správné věci, říkejte nám hladká
slova, prorokujte klamy. Ustupte
z cesty, uhněte ze stezky, přestaňte
nám mluvit o Svatém Izraele!
(Izajáš 30,10-11, ČSP)*

Četl jsem Izajáše 30. Je to starozákonní text týkající se Izraele někdy v 8. století před Kristem. Místy mluví i o budoucnosti Izraele, ale řada principů je nadčasových a neomezují se na Izrael v době Izajáše a judských králů Uzijáše, Jótama, Achaza a Chizkijáše. Proto se odvažují porovnat některé znaky tehdejší doby s dneškem, s našimi sbory ve 21. století.

Nic nám nevyčítejte!

Izraelci říkali prorokům, které poslal Hospodin, aby nikomu nic nevyčítali, neupozorňovali na chyby, na nic si nestěžovali, nemluvíli negativně: „*Nic nám neříkejte, neprorokujte pravdu! Nemluvte pořád o Bohu.*“ Dnes bychom možná mohli zaslechnout: „*Nemluvte moc o Duchu svatém, neberte vážně (novozákonní)*

proroctví, raději nám žehnejte a nezdržujte nás v tom, co děláme.“

Bůh potom Izraelce upozorňuje, aby nepohrdali Božím slovem (porovnej Iz 30,12 a 1Te 5,20) a nespoležali na vlastní síly (nebo dokonce násilí). Naopak, jejich síla bude v tom, když se obrátí, ztíší a budou důvěřovat (v. 15).

Bůh čeká

Potom Bůh pokračuje varováním před postihem, který je čeká, kdyby neposlechli. A přitom jim dává šanci: „*Hospodin vyčkává, chce se nad vámi slitovat, vyvýší se, slituje se nad vámi... Milostivě se nad tebou slituje, až budeš úpěnlivě volat; uslyší a odpoví ti.*“ (Izajáš 30,18-19)

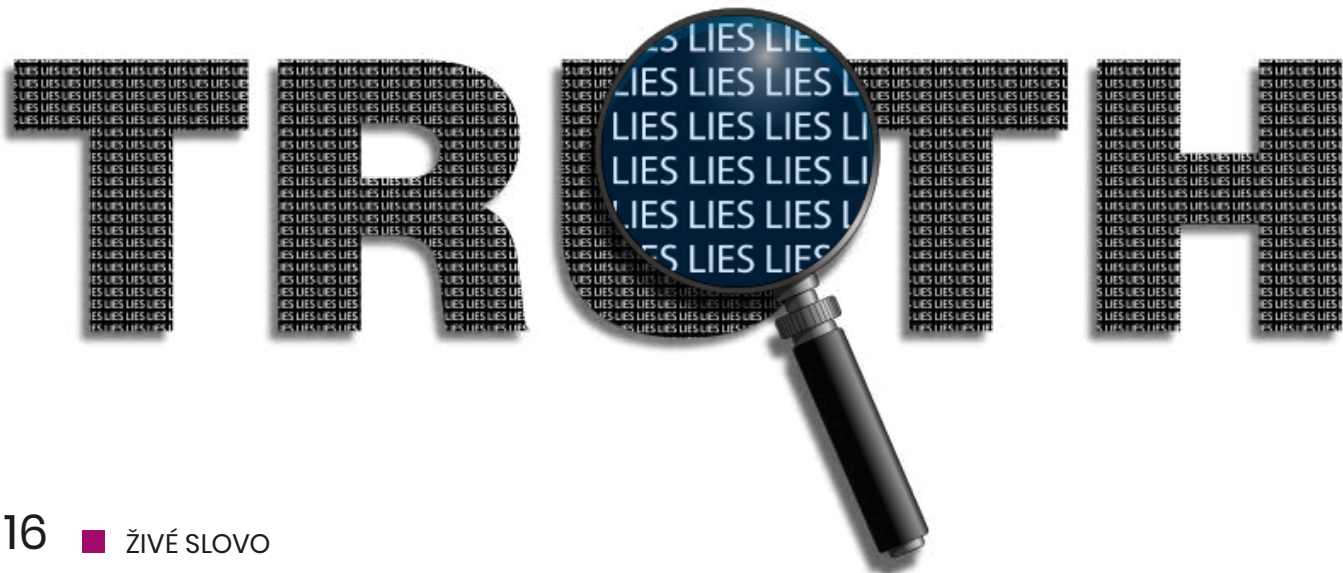
Bůh čeká, až se bude moct nad Izraelem slitovat. Zajímavé, že? Bůh se nad ním zatím slitovat nemůže. Čeká, až Izraelci něco udělají - až budou úpěnlivě volat. Není to tak, že prosba o slitování chybí i nám? Ale my často nevíme, co bychom měli vyznávat, co děláme špatně, nechápeme, v čem by se měl nad námi Bůh slitovat.

To signalizuje naši dezorientaci. Nevnímáme, jak nás vidí Bůh. Ignorujeme jeho pohled. Spoležáme na sebe,

na navyklé metody, které se však dnes obejdou bez Boha. Myslíme si, že stačí, když vše budeme dělat jako dosud: scházet se, mít Památku, výklad Bible, evangelizační shromáždění, případně něco převezmeme odjinud. Jsme hrdí, nejsme ochotni od něčeho upustit a neuvědomujeme si, že tehdy, když Památka, výklad Bible a evangelizace přinášely obrovský duchovní i početní užitek, tak naši otcové spoležali na Boha, na Boží slitování.

Biblická praxe je dobrá

Památka, výklad Bible, evangelizační shromáždění (a mnoho dalšího) jsou dobré. Spoležáme-li však jen na naši účast ve shromáždění a ne na Boží slitování a s Bohem příliš nepočítáme, tak to nefunguje. Začne to fungovat, až se obrátíme, až budeme úpěnlivě volat (Iz 30,15) - tehdy se Bůh slituje. Obrácení nových lidí ze světa je věcí Božího slitování. Nadšení ze čtení a výkladu Bible je věcí Božího slitování. Radostná vděčnost u Památky pramení z Božího slitování - a tomu všemu předchází naše úpěnlivé volání.

Znovu nalezená cesta

Trpíme dezorientací, nevíme, kterou cestou se vydat, co máme dělat – a tolik to potřebujeme. Bloudíme, ale Bůh čeká, až se nad námi bude moct slitovat, tedy až budeme úpěnlivě volat – pak Bůh radostně vykřikne: „*To je ta cesta, jděte po ní!*“ (Iz 30,21) A bude jasné, co Bůh chce, kam nás chce vést, co máme dělat a co bude mít velký „úspěch“!

Bez Božího slitování je těžké zdravě křesťansky žít. Na naše evangelium reaguje jen málokdo, i když ho (z našeho pohledu) řekneme přitažlivě, bez vnučování a srozumitelně.

Do našich shromáždění sotva přicházejí naši spolužáci či kolegové. Je to pro ně jiný, nepřirozený, upjatý svět. A pokud přijdou, nepoznají, že Kristus má moc zachraňovat a z čeho.

Potřebujeme, aby se Bůh slitoval nad kázaným slovem. Pak to bude Slovo, které se prokazuje Duchem a mocí (1 K 2,4), bude usvědčovat hříšné, bude lékem pro zraněné a bude ukazovat cestu znovuzrozeným a povzbuzovat

je. Bude dávat odpovědi i na nevyřčené otázky.

Co máme dělat?

My bychom se nejradyji hned vrhli do nějakého „dělání“, ale to bychom dělali totéž, co dosud, snad jen trochu pilněji. I když obecně vzato je to, co děláme, dobré, nemá to velký efekt. Bůh čeká, až budeme úpěnlivě volat o slitování. (Iz 30,19)

Bez prosby o slitování se neobejdeme. Nejsme lepší než druzí, nic si nezasloužíme. Nestačí si myslet, že přece všechno děláme (biblicky) správně, takoví slitování nepotřebují.

Boží slitování nepřichází samo od sebe. Bůh se rád slituje nad těmi, kdo o něj stojí, kdo úpěnlivě volají. (Iz 30,19)

Slitovat se neznamena, že nám Bůh hned řekne, co máme dělat. Nechá nás prožít vnitřní proměnu našich postojů, myšlení a teprve potom se změní náš praktický život.

Co kdyby se slitoval?

Představte si, že by se Bůh bez našeho přičinění slitoval – a slitování je vždy bez našeho přičinění. Začali by přicházet hříšníci, dychtivě by poslouchali evangelium, obraceli se, kázání by byla biblická, usvědčující, burčující – jako když mluvil Jan Křtitel nebo Pán Ježíš. Lidé by radostně chválili Boha za spasení, byli bychom svědky proměněných životů.

Jenže co když budou ti noví lidé potetovaní, s náušnicemi v nose a ve rtech, budou zadlužení, budou mluvit sprostě, budou homosexuálové, nebo budou špinaví a budou smrdět. A my je budeme muset vyvádět z nepřijatelných názorů, vysvětlovat, co všechno je hřích – a bude nás to stát spoustu času, energie i peněz. Opravdu chceme, aby se Bůh slitoval?

Věřím, že to stojí za to! Boží slitování je větší než naše představy. Potřebujeme, aby se Bůh přece jen slitoval.

JAN VOPALECKÝ ■

A CO VEČEŘE PÁNĚ?

I vnější pozorovatel, který sám nemusí být křesťanem, ví, že jedním z charakteristických rysů všech společenství, která se tak či onak hlásí ke křesťanství, je slavení „Večeře Páně“. Nazývá se ve společenstvích různě, právě tak se i různě praktikuje, různé jsou i podmínky, které musí splňovat ti, kdo ji chtějí slavit. Nás zajímá, co o tomto základním ustanovení říká Bible. Jak ji nazývá, kdo ji ustanovil, co znamená, jaký je její význam, kdy a jak se má slavit, kdo má „právo“ se jí účastnit a naopak, kdy by člověk měl upřímně zvážít, zda se jí zúčastnit, nechce-li znehodnotit svědectví církve.

Jak vůbec Večeře Páně vznikla?

O tom nám píše všechna čtyři evangelia (Mt 26,17-30; Mk 14,12-26; L 22,7-39; J 13-17). Pán Ježíš spolu se svými učedníky slavil největší židovský svátek – paschu. Ten připomíná velikonočního beránka, zabitého v Egyptě, jehož krev na veřejích dveří je chránila před andělem zhouby, zabíjejícím vše prvorozené, který byl podnětem k vysvobození Božího lidu z egyptského otroctví. Byla to slavnostní večeře, kterou si měli Izraelci připomínat Boží vykoupění.

Tato známá „sederová večeře“ ale tentokrát proběhla jinak než obvykle. Mezi kalichy, ze kterých se pilo, byl jeden zvláštní kalich, který byl vždy kvalitativně lepší než ostatní. Z toho se nepilo. Byl to kalich, určený pro Mesiáše. Pán Ježíš udělal na konec večeře něco zcela zvláštního. Popisuje to výstižně Lukáš slovy: „*Pak vzal chléb, vzdal díky, lámal a dával jim se slovy: „Toto je mé tělo, které se za vás vydává. To číňte na mou památku.“ A právě tak, když bylo po večeři, vzal kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá.““ (L 22,19.20). Použil k tomu právě onen slavnostní kalich. Chtěl tak svým učedníkům ukázat, že cesta záchrany člověka neskončila v Egyptě pobitím prvorozených a propuštěním ze zajetí. Že Pánu Bohu*

nešlo jen o vysvobození svého pozemského lidu z otroctví a jeho uvedení do zaslíbené země. Jde mu více než o pozemský život, který je stejně stále poznamenán selháním a nevěrností lidí. Že mu jde o to, aby lidé byli smířeni s Bohem a mohli žít spolu s ním věčně. Chtěl jim ukázat, že velikonoční beránek byl jen předobrazem, který se měl teď naplnit na něm osobně. On je tím pravým Velikonočním beránkem, který snímá hřích světa (J 1,29). On měl být zabit, abychom my mohli být jeho smrtí smířeni s Bohem (viz Iz 53,5-12). Všechny události při této večeři měly učedníkům připomínat později význam jeho smrti. V tu chvíli tomu učedníci nerozuměli, ale po vzkříšení Pána Ježíše se jejich oči postupně otevřely.

Proč ji máme slavit?

Odpověď je v zásadě velmi prostá. Protože to bylo výslovným přáním Pána Ježíše. On přece jasně řekl: „*To číňte na mou památku.*“ To je jasné vyjádření jeho vůle svým učedníkům, které nepotřebuje komentář.

Jaký je význam Památky Páně?

V Bibli je uvedeno několik označení Památky Páně. Jde mi o ně, ne o lidské názvy, jako je „svaté přijímání“ či „svátost eucharistie“ apod. Bible uvádí „večeři (Páně)“ (*deipnon* – viz 1 K 11,20, příp. *kyriakon deipnon* – srov. Mt 23,6; Mk 6,21; Lk 14,12; J 12,2), dále Stůl Páně (*trapézes kyriou* - 1 K 10,21) a také Lámání chleba (*té klásei tou ártou* - Sk 2,42.46; 20,7.11). Námi běžně používaný výraz Památka je svým způsobem „na hraně“ – odvolává se však na slova Páně, že tak máme činit na jeho památku. Apoštol Pavel pak ještě dodává: „*Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepříjde.*“ (1 K 11,26) A právě tyto výrazy uvedené v Písmu poukazují na její význam:

1. Na jeho památku

Má nám připomínat našeho Pána, co učinil pro naši záchranu. Kvůli nám se stal hříchem a vzal na sebe Boží soud. Není jiné cesty k Bohu. Nikdo nepřichází k Otci než skrze něj (J 14,6). Chléb a víno připomínají oběť jeho těla a prolitou krev nezbytnou pro očistění našich hříchů. Připomíná nám, že cenou našeho života je smrt našeho Pána. Abychom mohli žít, musel zemřít.

2. Dokud nepříjde...

To nám ukazuje, že Pán Ježíš překonal svým vzkříšením smrt, žije po pravici Boží a opět přijde. **Církev shromážděná k Památce je tedy církev očekávající jeho příchod.** (1 K 11,26)

3. Stůl Páně

Výraz „stůl Páně“ (uvedený v 1 K 10,21) vyjadřuje vzájemnou spjatost věřících právě díky oběti Pána Ježíše. Stůl je symbolem společenství. V kontextu tohoto verše čteme také: „*Není kalich požehnání, za nějž děkujeme, účastí na krvi Kristově? A není chléb, který lámeme, účastí na těle Kristově? Protože je jeden chléb, jsme my mnozí jedno tělo, neboť všichni máme podíl na jednom chlebu.*“ (v. 16 a 17) Společenství u stolu svědčí o spjatosti věřících s Kristem i navzájem mezi sebou jako údy jednoho těla, o jednotě v životě i ve vzkříšení.

4. Lámání chleba

To je další použitý výraz, viz výše. Dříve jsme opravdu v našich sborech chléb doslovně „lámali“. Dnes vlivem koronaviru se to často děje jinak, například nakrájením na kousky předem. Ale stejně platí jedno: chléb nemohl zůstat neporušený, v celku, měl-li se stát součástí všech zúčastněných. To platí i pro náš život víry. Aby mohl být Kristus „v nás“, musel náš Pán zemřít mučednickou smrtí.

5. Projevy díky a chval

Účast na Památce znamená zároveň účast na shromáždění díky a chval,

ve kterém jde o to, přinést čest, chválu a projevy díky Bohu Otci a ukřižovanému a zmrtvýchvstalému Božímu Synu. Znamená to mít neporušený vztah k Pánu Ježíši. Pouhá formální účast s nezúčastňujícím se srdcem je proto nehodná účast.

6. Svědecká zvěst

- a) před lidmi (1 K 11,26),
- b) před světem andělů (Ef 3,10).

Kdy a jak často se má Večeře Páně slavit?

Na tuto otázku nedává Bible konkrétní odpověď. Pravděpodobně to bývalo zpočátku každodenní praxí křesťanů, brzy se ale ustálilo její konání prvního dne týdne, v den vzkříšení Pána Ježíše (Sk 2,42; 20,7; 1Ko 16,2; J 20,19. 20. 26, Ř 10,4). Pán Ježíš sám slavil poslední večeři ve čtvrtek. Apoštol Pavel říká: „*Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich...*“ Není tedy tato možnost omezena jen na neděli. Můžeme ji slavit kdykoliv a kdekoliv. Není omezena na církevní půdu. První křesťané lámali chléb po domech. Za dob pronásledování v naší zemi se scházeli k Večeři Páně tajně v lesích a ve skalách. Můžeme tak činit i my.

V souvislosti s tím mám velmi milou vzpomínku na sbor „jevangeliskich christian-baptistov“ v Moskvě na Malom úzovskom pereuloku (kousek od Rudého náměstí) z května 1982, kdy

jsem byl služebně v Moskvě a tento sbor jsem během svého pobytu rád navštěvoval. Přišel jsem tam v úterý a k mému překvapení měli ve shromáždění Večeři Páně. Udiveně jsem se ptal věřících kolem sebe: „*Vy míváte Večeři Páně v úterý? U nás ji slavíme v neděli...*“ – „*Ale ano, my ji míváme v neděli také, ale ne všichni se mohou v neděli dostat do shromáždění. Někteří musí do práce... a tak jim to chceme vynahradiť...*“ Krásný příklad bratrského vztahu, který se mi vryl do paměti.

Jak má mít Večeře Páně průběh?

Ani zde nemáme v Bibli popis, jak probíhala. Jedno je však jisté – ústřední postavou je Pán Ježíš. Jemu projevujeme svou vděčnost a úctu, jeho si připomínáme a vzdáváme mu chválu. Projevy chvály se mohou vyjádřit různě – písněmi (dnešní generace ráda hovoří o chválách), ale také třeba čtením různých vhodných úseků z Písma, krátkým svědectvím o tom, co Pán v mém životě udělal, modlitbami... Prostě možností je celá řada. Nikde není v Bibli popsáno, že musíme dodržovat určitou liturgii, tedy průběh. Určitá volnost pod vedením Ducha svatého může být oživením. Vyžaduje to od zúčastněných citlivost vůči ostatním, aby to opravdu bylo vedení Duchem, a ne naše lidská svévole – i to se někdy žel stává. Památka Páně by měla být radostnou slavností,

neměla by připomínat pohřební obřad! Vždyť náš Pán je živý, oslavený, je ve své slávě u Otce a přimlouvá se za nás!

Kdo se může (a má) Večeře Páně zúčastnit?

Komu je toto Ježíšovo ustanovení určeno? A kdo by naopak měl být zdrženlivý? Z různých míst Bible (výčet důležitých viz níže) vyplývá, že Večeři Páně na jeho památku mají slavit:

- znovuzrození křesťané, kteří vírou přijali milost odpuštění hříchů, které v pokání vyznali,
- kteří nezastávají a nešíří bludná učení, která jsou v rozporu s Písmem,
- kteří nežijí nehodným a pohoršlivým životem v rozporu s Písmem.

(srov. 1 K 11,27-31, Mt 5,24, 2 K 6,14.15, 1 K 5,5. 11. 13, 2 J 10, Ga 1,7-9, 2Te 3,6. 14. 15, 1Ko 3,16.17, Ž 93,5, 1Te 5,22, Tt 3,10, 1Tm 6,20, 4,7.16a)

To jsou biblické předpoklady, které jsou pro nás závazné. Protože jinak by účast na Večeři Páně byla falešným vyznáním. Také touha účastnit se Památky s cílem dosažení odpuštění hříchů je zcela nebiblická. Mimo tyto tři důvody zpravidla chceme, aby se Památky Páně účastnili pokřtění lidé. Není to zákon bez výjimky (lze dohodnout se staršími i jinak), ale má své opodstatnění. Ze zkušenosti víme, že řada lidí se v zápalu citového vzrušení domáhá účasti na

Památce bezprostředně po svém „obrácení“, ale když jí dosáhnou, opouštějí společenství - někdy i s ostudou - a tato ostuda se přenáší na celé společenství a potažmo i na Pána církve. Proto obvykle určitou dobu čekáme.

Častou otázkou je: „A co věřící z jiných společenství? Mohou se účastnit také?“ Jsem přesvědčen, že všichni znovuzrození lidé (pokud nešíří bludné učení a nežijí pohoršlivě) mají právo se jí zúčastnit. Bible nezná rozdělení církve – pro ni je jen jedna církev - těch, kdo patří Pánu, kdo jsou jím vykoupeni. Mám k tomu jednu osobní vzpomínku. Je z dob, kdy se „bratři“ v některých sborech zásadně neúčastnili Večeře Páně jinde. Nastoupil jsem vojenskou základní službu v Horních Počáplech u Mělníka a zoufale jsem hledal věřící lidi, které bych na vycházce mohl navštívit. Po jisté době mi maminka sehnala adresu na malé shromáždění metodistického sboru v Roudnici n/L. Navštívil jsem je a byl jsem velmi mile přijat. Byl tam jen jeden můj vrstevník, většinou to byli starší lidé. Bratr kazatel Staniek, který tam tenkrát dojížděl, si povšiml mé touhy žít s Pánem a vždy mne vybídl, abych se připojil ke kázání. Jezdával jsem tam rád (i když jsem navštěvoval i shromáždění bratří baptistů v Lovosicích, ale tam jsem mohl jet jen „načerno“). Byly to hezké chvíle, které jsem s nimi prožíval. Až jednoho dne jsem v neděli dorazil a oni měli právě Večeři Páně. Zarazil jsem se. Nevěděl jsem, co mám dělat. Vzhledem k tomu, co jsem prožíval doma, jsem se chtěl účasti zdržet. Jenže bratr kazatel mi řekl: „Tomáši, a ty nechceš s námi takto projevit úctu svému Spasiteli?“ No a já chtěl! A tak jsem se Večeře Páně poprvé účastnil mimo bratrské sbory. Nelituji toho. Byl to velký duchovní boj, ale také velká úleva a radost. Nejsem z těch, kdo by se Večeře Páně účastnili často někde mimo „naše sbory“. Ale Písmo nám takové hranice neklade a jsem přesvědčen, že je nemáme klást ani my! Vždyť právě bratrské hnutí vzniklo tak, že se rozhodli spolu „lámat chléb a pít z kalicha“ věřící z různých společenství. I my bychom měli být vůči bratřím a sestrám z jiných společenství milující a bratrští!

Časté chyby, spojené s Večeří Páně

I zde dochází občas k jevům, které mohou narušovat vztahy ve sboru, působit neklid a tím nepůsobit čest našemu Pánu, jak by svou povahou měla.

Svévolná účast bez konzultace se staršími bratřimi. Stává se, že účast berou i nevěřící lidé. Je to většinou proto, že jsme jim to neřekli. Proto by měl každý, kdo přivede nevěřícího přítele k Památce, mu říci, aby chléb a kalich nechal jít dál. Případně to mohou občas taktně připomenout i starší před Památkou. Někdy to udělají i nově obrácení lidé, kteří nečekají až na křest. Je to škoda, protože uvedení do společenství by mělo být veřejné, mělo by být oznámeno staršími a ostatními s vděčností přijato. Ne partyzánským způsobem, ne „vloupat se někam“. Totéž platí o znovučasti po kázeňském opatření, pokud nebylo stanoveno na určitou dobu. Sbor má vědět, že problém je vyřešen a uzavřen. Nerespektování této zásady vede k napětí a zbytečným dalším následným problémům.

„Nehodná účast“ - jsou lidé, kteří přesto, že nemají své věci v pořádku, klidně berou účast na Večeři Páně, jako by se nic nedělo a vše bylo v nejlepší pořádku. Jsou to lidé s „hroší kůží“. Co to udělá s pověstí sboru, je nasnadě.

Vědomá neúčast – na druhé straně jsou lidé, kteří nemají věci v pořádku, vědí to, a vědí, že by brali účast „nehodně“, a proto se Památky zřeknou, aniž by se snažili věci dát do pořádku. To je pštosí politika a vyhýbání se odpovědnosti. Pán Ježíš přece řekl: „**To číňte na mou památku...**“ a ne abychom se vymlouvali, že nemůžeme. Je třeba dát věci do pořádku a jít dál.

Naše odpovědnost

Smět se účastnit té největší slavnosti věřících, kdy si připomínají svého Spasitele, jeho dílo vykoupení, jeho smrt, vzkříšení a opětovný příchod, je obrovská výsada. Tato výsada je ovšem spojena také s odpovědností.

Bible klade velký důraz na naši **osobní odpovědnost**. Pavel nám píše: „**Kdo by tedy jedl tento chléb a pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. Nechť každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije. Kdo jí a pije a nerozpoznává, že jde o tělo Páně, jí a pije sám sobě odsouzení.**“ (1Ko 11,27-29) Rozlišovacím

znakem je to, že jde o „tělo Páně“ – tedy mj. také o vztahy k ostatním bratřím a sestrám. Máme se navzájem milovat, podporovat. Je-li to narušeno, pak jsou případná slova Pána Ježíše z Mt 5:23.24: „**Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeněš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar.**“

Kromě této naší osobní odpovědnosti před Pánem je zde také jistě i **odpovědnost starších** sborů. Ta se projevuje právě v otázce, kdy dochází k vlivům „falešných učení“ anebo v otázce života, který je trvale v rozporu s vyznáním křesťana. Pak je na starších, aby zasáhli a vykonávali biblickou kázeň. To je věc, do které se nám často nechce, protože to znamená řadu nepřijemností. Ale Bible to říká jasně: „**Sektáře jednou nebo dvakrát napomeň a pak se ho zřekni.**“ (Tt 3,10) Pokud jde o život, neslučitelný s naším vyznáním, pak si můžeme uvést např. 1Ko 5,11.13: „**Měl jsem však na mysli, abyste se nestýkali s tím, kdo si sice říká bratr, ale přitom je smilník nebo lakomec nebo modlář nebo utrhač nebo opilec nebo lupič; s takovým ani nejzte... Odstraňte toho zlého ze svého středu!**“ I sbor nese odpovědnost za to, aby Večeře Páně byla opravdu jemu ke cti a slávě.

Závěrem

I když mluvíme o naší odpovědnosti, nemělo by to vést k tomu, že je věřící neustále omezován a žije ve strachu, aby neudělal něco nemístného. A také by neměla být tíživou „povinností“ anebo zvykem, který je třeba zachovávat. Památka Páně by měla být záležitostí radostnou, potěšující, na kterou se všichni vykoupení těší. Samozřejmě to bude jen tehdy, když naše srdce budou očištěna, když naše hříchy budou vyznány a odpuštěny, když nebudeme mít hořkost ve svém srdci vůči bližním. Bude radostná tam, kde máme spoluvykoupené rádi a kde si jedni druhých ze srdce vážíme. Je to moje přání, abychom toto radostné společenství u „stolu Páně“ prožívali všichni. Takové, při němž se nám do očí vtlačí slzy radosti a vděčnosti.

Úrodné pole

Napravte své cesty a nechám vás... a své skutky a nechám vás...

„Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: „Napravte své cesty a své skutky a nechám vás přebývat na tomto místě. Nespolehejte na klamná slova: ‚Je to chrám Hospodinův, chrám Hospodinův, chrám Hospodinův.‘ Jestliže napravíte své cesty a své skutky, budete-li mezi sebou zachovávat právo, nebudete-li utlačovat bezdomovce, sirotka a vdovu, nebudete-li na tomto místě prolévat nevinnou krev a nebudete-li chodit ke své škodě za jinými bohy, pak vás nechám přebývat na tomto místě, v zemi, kterou jsem dal vašim otcům na věky věků. Ale vy spoléháte na klamná slova, jež nejsou k užítku. Smí se krást, vraždit, cizoložit, křivě přísahat, pálit kadičko baalům a chodit za jinými neznámými bohy? A přitom přicházíte a stavíte se přede mne v tomto domě, který je nazýván mým jménem, a říkáte: ‚Jsme vysvobození.‘ To proto, abyste mohli páchat všechny tyto ohavnosti“

(Jeremjáš 7:3-10)

Církev je prostředím, kde se lidé učí navzájem pečovat o své potřeby. Izraelci od Boha dostali pokyn, aby si vzájemně pomáhali a starali se o věci potřebné a taktéž o ty jeho.

Jeden chasidský rabín vyprávěl příběh o dvou bratrech, kteří po otci zdědili velmi úrodné pole. Rozhodli se, že budou hospodařit společně a úrodu si vždy rozdělí napůl. Dělal to tak řadu let. Později se jeden z nich oženil a měl sedm dětí. Jednoho roku po žních si svobodný bratr řekl: „Můj bratr má hodně dětí, potřebuje mnohem víc pšenice než já. Měl bych mu dát nějaké obilí do sýpky.“ Několik nocí proto do bratrovy sýpky nosil pytle obilí. Ve stejné době i jeho ženatý bratr si řekl: „Chudák můj bratr, je sám a na stáří o něho nemá kdo pečovat. Musím mu dát do sýpky nějaké obilí.“ Stejně jako jeho bratr i on začal v noci do bratrovy sýpky nosit pytle obilí. Jedné temné noci bratři do sebe s pytle obilí narazili. Když si uvědo-

mili, o co jde, padli si do náruče. Příběh dál dodává, že začalo jemně pršet. To Pán Bůh plakal radostí nad tím, že se v sobeckém světě našli dva bratři, kteří dokázali myslet jeden na druhého a nezištně si pomáhat.

Příběh můžeme podpořit následujícími verši Bible.

V ničem se nedejte ovládat ctižádostí, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe. Každý ať má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu. (Filipským 2:3-4)

ZDENĚK GREGER ■

Blaise Pascal

vědec, který se stal křesťanem

Během svých školních let, ať už na základní škole, či daleko více v pozdějším studiu na střední a vysoké škole, jsem se často setkával s tímto jménem. Ať už to bylo ve fyzice, v geometrii či matematice, anebo i v základech počítačů. Tam všude jsem opakovaně narážel na jméno tohoto francouzského vědce z dob „osvícení“. A můj zájem vzrostl ještě více, když jsem zjistil, že tento neobyčejně nadaný člověk se stal rozhodným křesťanem, který si vzal za své větu: „Vím, komu jsem uvěřil.“ A protože letos je kulaté 400. výročí jeho narození, rád bych se s vámi podělil o vzpomínku na tohoto muže. Jeho příběh je ukázkou, jak si dovede Pán Bůh lidi k sobě povolat a použít je ke své slávě.

Narodil se 19. června 1623 ve francouzském Clermontu ve střední části Francie v departmentu Puy-de-Dôme a regionu Auvergne-Rhône-Alpes ve vzdělané a zámožné rodině. Měl dva sourozence - sestru Jacqueline a bratra Gilberta. Maminka Antoinette jim brzy zemřela a otec Étienne se v roce 1631 přestěhoval s rodinou do Paříže. V Paříži se stal správcem královských daní. Svému synovi poskytl vynikající humanitní vzdělání. Sám byl vynikajícím matematikem, ale před svým synkem to tajil. Byl však nucen kapitulovat, když zjistil, že jeho desetiletý Blaise¹ si sám odvodil několik vět z Euklidovské geometrie. Blaise měl od dětství chatrné zdraví, o to lépe ale na tom byl ve všestranném rozvoji své osobnosti. Když se jeho otec dostal jako správce daní do sporu s mocným kardinálem Richelieu kvůli novým daním, odstěhoval se z Paříže do Rouenu. A jeho synek pro něho v roce 1642 (ve svých 19 letech) zkonstruoval a vyrobil mechanický počítač, zvaný pascalina, který pak dál zdokonaloval, vyráběl a prodával. Vyrobito se jich asi 50 kusů. Není divu, že dnešní vědci pak na počest tohoto muže nazvali jeden z programovacích jazyků jeho jménem – pascal.

Pascalova vědecká činnost

Zasahovala více oborů. Byla to zcela určitě **matematika** a její obory. Ve svých 16 letech napsal Pojednání o kuželoseč-

kách, které ocenila Pařížská královská akademie. Jeho současník, matematik a filosof René Descartes, ji považoval za práci jeho otce. Významně přispěl také v oboru kombinatoriky – objevil pro Evropu tzv. Pascalův trojúhelník,

¹ Čti „blé“ (český ekvivalent tohoto jména je Blažej)

důležitý i v algebře. V určité etapě svého života byl také náruživým hráčem a se svým přítelem Pierre de Fermatem položili základy teorie pravděpodobnosti a vytvořili pojem „matematické naděje“. Na Pascalovy práce o celočíselných řadách a o úplné matematické indukci se odvolával i další významný německý matematik Gottfried Wilhelm Leibniz v souvislosti s infinitesimálním počtem.

Mimo matematiku se Pascal také proslavil svými pracemi ve **fyzice**, zejména v hydraulice. Známý je zejména jeho zákon o rovnoměrném šíření tlaku v kapalinách. Bez tohoto jeho poznatku by dnes nemohly existovat hydraulické výtahy, jeřáby či nůžky, jimiž se dnes demolují staré domy a mosty. Známý je jeho veřejný pokus v Puy-de-Dome, kde za veřejné asistence provedl řadu přesných srovnávacích měření rtuťového sloupce v různých nadmořských výškách a dokázal tam možnost existence vakua, která byla v té době většinou popírána, a ukázal, že výška rtuťového sloupce závisí pouze na gravitaci a tlaku atmosféry. Není tedy divu, že se jednotka tlaku dnes označuje jeho jménem.

A není bez zajímavosti, že Pascal ovlivnil jako vynálezce také veřejnou dopravu. Za první dopravní prostředek typu „omnibus“ je považováno koňmi tažené vozidlo pro 8 osob, které předvedl roku 1662 pod názvem „Carrosse“.

Jak probíhal jeho život a jak ho Bůh změnil?

Musíme si uvědomit, že Blaise Pascal žil ve velmi složité a hektické době, podobné té dnešní. Probíhaly zběsilé náboženské války. Krutosti a nenávisť se šířily. Není divu, že řada lidí z toho obviňovala Boha. To nezůstalo bez vlivu i na mladého Blaise. Náboženské války ve Francii otráslly důvěrou v křesťanství a v Písmo. Francouzský renesanční myslitel Michel de Montaigne jako propagátor skepticizmu podryl i důvěru v možnosti lidského rozumu. To vše mladého Pascala významně ovlivnilo. Jak už bylo zmíněno, Pascal měl chatrné zdraví. Trpěl různými bolestmi a v roce 1647 dokonce na čas ochrnul. Přesto se ale po otcově smrti roku 1651 rozhodl užít si života. Přerušil zcela vztahy se svou sestrou Jacqueline, která

vstoupila do přísného kláštera Port-Royal, a vedl nákladný život u dvora v Paříži.

Pán Bůh však měl s tímto mladým mužem své záměry a cíle. Jeho život se rázem změnil, když se v roce 1654 při vyjížděce kočárem splášili koně na mostě v Neuilly-sur-Seine a on se málem zabil. Jeho kočár zůstal viset na zábradlí. Pascal se zachránil, ale upadl na dva týdny do bezvědomí. Když se koncem listopadu 1654 probрал, měl zvláštní vidění, o němž se zachovala jeho vlastnoruční poznámka: „Oheň. Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, ne Bůh filosofů a učenců...“. Tento okamžik byl zásadním zlomem v jeho životě. Od té doby se už věnoval jen filosofii a náboženství. Pascalovo bouřlivé obrácení podpořilo i zvláštní uzdravení jeho desetileté neteře M. Perrier, trpící nebezpečným očním nádorem, který po doteku relikvie v Port-Royal zmizel. O účinku relikvie můžeme pochybovat, avšak Pán Bůh v různých dobách mluvil k různým lidem různě. Pascalovu víru v Ježíše to rozhodně utvrdilo. Požíval pak jako svůj emblém oko, obklopené trnovou korunou a napsal: „Vím, komu jsem uvěřil.“

A jak to bylo v jeho životě dál?

Po tomto zážitku se Blaise Pascal uchýlil do kláštera v Port-Royal, kde pobývala i jeho sestra. Bylo to středisko jansenismu, morálně přísného katolicství. Tento klášter měl právě spor s pařížskou Sorbonnou a zejména s jezuiti, kteří kryli nešvary církve a tomuto hnutí silně nepřáli. Potřebovali zdatného obhájce. Blaise Pascal se této úlohy ujal. Začal psát velmi ostré kritiky na uvolněnou morální teorii „kauzistiku“², omlouvající mravně pochybná jednání, kterou podporovali zejména jezuité. Jeho Listy proti jezuitům (Les provinciales) vycházely anonymně a vyvolaly velký skandál. Král Ludvík XIV. je nechal v roce 1660 veřejně spálit a odsoudil je i papež. Přesto je lidé hodně četli. I když byl jansenismus odsouzen a klášter Port-Royal zrušen, záměr jeho Listů se nakonec přece jen prosadil. Nutno podotknout, že na tuto kritiku církve se pak ke svým zcela jiným cílům

² Kazuistika je popis a výklad konkrétních případů, zpravidla místo teoretické analýzy pojmových znaků (například raná římská právní kazuistika).

odvolával také známý nevěrec Voltaire, vlastním jménem François Marie Arouet.

Poslední léta svého života, po zrušení kláštera v Port-Royal, se uchýlil na venkov a žil v ústraní na venkově jako střídavý poustevník, který pomáhal chudým a pro sebe odmítal lékařskou pomoc. Svou energii věnoval velkému projektu obrany křesťanství, který však už nedokončil. Jeho poznámky vyšly posmrtně jako Myšlenky (Pensées) a jsou považovány za jeho nejslavnější dílo. Některé z nich uvádíme na závěr tohoto článku.

Pán Bůh mu nedopřál příliš dlouhý pozemský život. Zemřel 19. srpna 1662 v Paříži poměrně mladý ve věku pouhých 39 let. Byl to však život naplněný – jak jsem přesvědčen – k Boží cti a slávě. Mnohé věci v jeho životě jsou pro nás dnes těžko představitelné – mějme však na paměti, že každý z nás je „dítětem své doby“ – a že Pán Bůh má nespočet způsobů, jak lidi zastavit a změnit jejich život – pokud mu to dovolí. A to Blaise Pascal nepochybně dělal. Tím vyčnívá z řady svých „osvícených“ současníků – protože místo aby se snažil hledat lidské cesty a východiska z problémů, s nimiž si nevíme rady, poctivě hledal a nalézal odpovědi na své otázky na tom správném místě. Odpovídá to celému jeho životu. Na rozdíl od svých spekulativních předchůdců i současníků (včetně Galileiho i Descartesa), spoléhajících na racionální povahu světa, stvořeného podle matematických pravidel, která stačí, byť i jen intuitivně objevit, se snažil opírat o promyšlené experimenty a přesně registrovaná měření. Patří tak mezi zakladatele moderní empirické vědy, která žádné jiné zdroje nepokládá za spolehlivé. A stejný princip byl i v jeho vztahu k Bohu. Bral jeho slovo jako bernou minci a poctivě si ověřoval, jak se v reálném životě skutečně naplňuje. Tím je velkým vzorem i pro nás dnes!

Některé z Myšlenek Blaise Pascala

Jádrem Pascalových Myšlenek je paradox člověka, který „není ani anděl ani zvíře, a bohužel kdykoli chce dělat anděla, stává se zvířetem“. Uvedme si některé z nich:

„Člověk je jen stéblo, ubohá třtina, a kapka vody ho může zničit. Ale je to myslící stéblo: i kdyby ho Vesmír rozdrtil, člověk zůstane vznešenější než to, co ho zabilo, protože ví, že umírá a jakou má nad ním Vesmír převahu. Vesmír o tom neví nic.“

„Je to strašný pocit, když se člověku ztrácí všechno, co měl.“

„Dvojí omyl: vyloučit rozum a nepřipouštět než rozum.“

„Každá věc je pravdivá nebo falešná podle toho, z které strany se na ni podíváme.“

„Říkat pravdu je prospěšné pro toho, komu se říká, ale nevýhodné pro ty, kdo ji říkají, protože si vyslouží nenávisť. Proto je člověk jen předstírání, lež a pokrytectví, vůči sobě i druhým.“

Pascal byl jako myslitel skeptik, který podobně jako Descartes, i když jinak, hledal pevný bod nějaké jistoty poznání i života. Vůči Descartesovi se však vymezil takto:

„Nemohu odpustit Descartovi. V celé své filosofii se snažil obejít bez Boha, ale přece jen potřeboval, aby Bůh svět na začátku postrčil a dal do pohybu; potom už ovšem není k ničemu.“

Do této souvislosti patří také i známá „Pascalova sázka“. Protože člověk neví jistě nic, měl by se aspoň chovat jako hráč, který nemá co ztratit, ale pokud je křesťanství pravdivé, může nekonečně mnoho získat. Svého času se vyjádřil takto:

„Měl bych větší strach, že se zmylím a zjistím, že křesťanství má pravdu, než že se nezmylím, když v ně věřím.“

V tomto hlubokém lidském dilematu bez naděje mu najednou začínají svítat hluboké věci o člověku:

„Ze všeho nejhůře snáší člověk úplný klid bez vášně, bez obstarávání, bez rozptýlení a bez uplatnění. Tam totiž teprve cítí svoji nicotu, opuštěnost, nedostatečnost, závislost, bezmoc a prázdnotu.“

„Naše přirozená povaha potřebuje pohyb: úplný klid – to je smrt.“

„Je málo věcí, které by nás mohly těšit, protože jen máloco nás skutečně trápí.“

„Je jen dvojí druh lidí: spravedliví, kteří si myslí, že jsou hříšníci, a hříšníci, kteří si myslí, že jsou spravedliví.“

„Spravedlnost bez síly je bezmocná, síla bez spravedlnosti tyranická.“

„Když jedním, musím dbát – kromě jednání samého – jak na svůj stav, přítomný, minulý a budoucí, tak i na stav těch druhých, jichž se to týká, a vidět souvislosti všech těchto věcí.“

„Můžeme zabít, aby nebyli zlí lidé? Místo jednoho tím jen naděláme dva.“

Člověk tak vždycky stojí na hranici - mezi nekonečnou propastí vesmíru a nekonečně malým, mezi touhou po pravdě a neschopností se jí zmocnit:

„Naši neschopnost dokazovat nepřekoná žádný dogmatismus. Ale máme ideu pravdy, kterou nepřekoná žádná skepse.“

„... a dokonce na konci každé pravdy je třeba dodat, že víme i o té opačné.“

„Děláme si modlu z pravdy samé, ale pravda bez lásky není Bůh, je to jen jeho obraz a modla, kterou nemáme milovat ani ctít.“

Ale ani pravdivé poznání ke štěstí nestačí, to vzniká jen z víry a lásky.

„Jak je daleko od poznání Boha k tomu, začít jej milovat.“

„Kdo se přesvědčil, že vlastnosti čísel jsou věčné a závisí na první pravdě, které se říká Bůh, nepokročil mnoho ke své spáse.“

„Křesťanský Bůh není původce geometrických pravd a řádu živlů (to je věc pohanů a epikurejců). Bůh Abrahámův, Izákův, Jákobův, Bůh křesťanů je Bůh lásky a útěchy.“

„Srdce má své důvody, o nichž rozum nemá tušení.“

„Víra se liší od důkazu: ten je pouze lidský, kdežto víra je dar Boží... Je v srdci a neříká 'vím', nýbrž 'věřím'.“

Použití prameny:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Blaise_Pascal#Teologie_a_filosofie
<https://www.databazeknih.cz/zivotopis/blaise-pascal-11855>
[https://rg-encyklopedie.soc.cas.cz/index.php/jansenismus_\(JKI-K\)](https://rg-encyklopedie.soc.cas.cz/index.php/jansenismus_(JKI-K))

NA ZÁKLADĚ POUŽITÝCH
 PRAMENŮ ZPRACOVAL
 TOMÁŠ PALA

MINIKŘEŠŤAN

Charles H. Spurgeon

Minikřesťan! Kdo to je? Křesťan, který směřuje do nebe nejmenší možnou rychlostí. Křesťan, který má v úmyslu získat ze světa co nejvíc to jde – a přitom nebyt spolu se světem odsouzen. Křesťan, jehož cílem je žít tak málo křesťansky, jak jen to je možné – a stále ještě zůstat křesťanem.

Minikřesťan přijde na ranní shromáždění a na večerní také – pokud ovšem neprší nebo není příliš teplo, příliš velká zima, pokud není moc ospalý, nebolí ho hlava nebo se moc nepřejedl.

S úctou poslouchá kazatele, modlí se a chválí Boha. Pečlivě aplikuje Boží pravdy – někdy na sebe, mnohem častěji však na druhé.

Minikřesťan je velmi nakloněn všem dobrým skutkům. Přeje si je dělat, ale není v jeho moci udělat jich příliš mnoho. Nedělní škola se zdá být skvělým místem – zvláště pro zanedbané a vzdorovitě děti. Ale není s to vyučovat v nějaké třídě – jeho pracovní vytížení je natolik vyčerpávající, že potřebuje den odpočinku.

Kromě toho si ani nemyslí, že by byl sám kvalifikován působit jako učitel. Je zde přece tolik lidí, kteří jsou mnohem lépe připraveni na tuto důležitou službu – takže žádá o omluvení. Je velmi nakloněn domácí i zahraniční misii i šíření letáků s evangeliem a přispívá svou troškou – ale není vůbec schopen se aktivně zapojit do takové práce, protože jeho vlastní zájmy jsou mnohem důležitější. Myslí si, že „dnes je všechno drahé“ – přesto ale, aby ochránil svou pověst, o ni neustále pečlivě dbá, finančně podporuje Boží dílo – vždy ovšem s mírou.

Minikřesťan je nevyhraněný v mnoha věcech. Opera, tanec, divadlo a hraní karet, velké módní přehlídky – nic z toho mu nedělá starosti. Nevidí žádný problém v tom ani v onom ani v jiných populárních povyraženích.

V Bibli o tom přece nic není. Nevidí důvod, proč by křesťan nemohl tančit nebo chodit do opery. Zná několik skvělých lidí, kteří to tak dělají. Proč by to tedy neměl dělat on? Je tak blízko hranice, která odděluje lid Boží od

lidí tohoto světa, že není vůbec jasné, na které straně hranice doopravdy stojí.

Ach, můj bratře, proč zkoušíš takové věci? Dej si pozor, abys nakonec ve své snaze do nebe s minimálním množstvím křesťanství nepřišel o všechno, abys ve snaze získat celý svět nepřišel o svou duši.

Skutečná zbožnost vyžaduje sebezapření a nesení kříže – a pokud to neděláš, tvé křesťanské vyznání je falešné.

Tento článek mi daroval při společné chvíli před odpoledním shromážděním na Valašské konferenci v květnu tohoto roku br. Míla Šimek sen. Jsem vděčný za toto setkání, pro mne osobně to bylo tím nejsilnějším zážitkem z celého pobytu tohoto bohatého dne. Posuďte sami – není to dnes podobné jako před téměř 150 lety? Kéž nás Pán chrání od křesťanství bez kříže, bez Božího slova, bez pokání a vyznávání hříchů a každodenního boje o ryzí následování Pána Ježíše.

ČASOPIS „SWORD
THE TROWEL“ – 1876 ■

Memento Mori

– pamatuj, že jsi smrtelný

Tento starý latinský nápis staví člověka do reality, že neznáme den ani hodinu, kdy naposledy v tomto těle vydechneme. Ve starém Římě, když se vojsko vrátilo s generálem z vítězné bitvy a byli oslavováni, většinou šel za nimi otrok, který hlasitě provolával: „Memento mori. Přestože jsi dnes oslavován, stále jsi smrtelný.“ Tento latinský pojem se stal i u mnichů pozdravem. Mám za to, že by se mohl tento pozdrav začít používat i v dnešní době. Dnes mnoho lidí žije, jako by nikdy neměli zemřít. Otrokář-

ská doba skončila a nemá nám to kdo připomínat.

Přesto pár citací z Bible nás uvádí zpět do reality:

„Z života své matky jsem vyšel nahý, nahý se tam vrátím.“ (Job 1:21)

„Každý člověk jen jednou umírá a potom bude soud.“ (Židům 9:27)

„Amen pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života.“ (Jan 5:24)

Ten, kdo si myslí, že smrtí vše končí,

se velice mýlí. Bude soud a u soudu bez svého obhájce nikdo neobstojí. Obhájce je v tomto případě pouze jeden. Pan Ježíš zemřel za mé i tvé hříchy a vstal z mrtvých, aby Ti dal pokoj do Tvého života, abys věděl, že v něm máš život věčný. Tam už není smrti, bolesti, nemoci, války a zlodějí.

Nezapomeň: „Memento Mori, Já i Ty.“

ZDENĚK GREGER ■

Máme je pod kontrolou?

Nedávno jsem se dala do rozhovoru s kamarádkou ohledně výchovy dětí. Byla smutná a plná obav z budoucnosti, jak má připravit děti do nejistých dní, jak zvládat tlak sociálních sítí, co dělat, aby došly do zájmových kroužků a bezpečně se z nich vrátily. Zkrátka, jak je zabezpečit, dohlížet na ně a jak to vše zvládnout. Padla otázka, co bych řekla na to, kdyby chtěla kontrolovat děti přes telefon, aby věděla o jejich pohybu, aktivitě, zkrátka, aby je co nejvíce ochránila.

Hodně jsem o tom přemýšlela. O sobě, o výchově našich dcer. Je to složitá věc. Nikdo z nás nemá ten jediný správný mustr na výchovu dětí a je těžké někomu radit. Mohu předat jen své zkušenosti a poznatky. Jak ty dobré, tak i nedobré. Pak už musí každý zvážit míru své odpovědnosti, vnímání a odhodlání, jak bude vychovávat, komunikovat, důvěřovat a co si vezme od druhých k srdci.

Volnost a řád

Vzpomněla jsem si na výchovu svých rodičů a jaký dopad to mělo v mém dětství a mládí na mě. U nás vládla volnost a přítom pořádek. Pořádek a povinnosti byly důležité. Byť jsem vyrůstala v rozvedené nevěřící rodině, pro obě strany bylo přirozené trávit čas v přírodě, na chatě, na oslavách i se širší rodinou. Po celou dobu jsem vnímala něco, co bych nazvala živostí. Nenudili jsme se. Byť rodiče v mnohém chybovali, myslím, že v nás vzbudili touhu po životě, dobrodružství, tajemnu. Ano, báli se o nás, ale byl to zcela jiný strach, než máme my o své děti dnes.

Naučili nás být přirozeně samostatnými a nehlídali nás tolik. Za to jsem jim vděčná. Jsem pro život odolnější. Nedělali nám policajty, nestáli nám za zády a nepotřebovali vědět všechny detaily. My jsme však věděli, kde nastavili hranice, byť se nám mnohdy zdály příliš přísné. Muselo přijít i to, že je vyzkoušíme a porušíme. Stalo se to několikrát a mě se to ze všech dětí týkalo nejvíce. Nejhorším trestem pro mě bylo: „Máš zaracha a čtrnáct dní ani na krok.“ To byl

trest! Většinou jsem ale mámu udolala a trest mi zkrátala ☺.

U nás v rodině se nedělo nic zvláštního, nečetly se knihy o výchově a ani na společných dovolených a výletech se neprobíraly nezdravé výchovy nebo děti. Většinou se nám rodiče věnovali, připravovali olympiády, túry, přirozeně nás učili poznávat přírodu a v dlouhých letních večerech se povídalo u ohně. Je jasné, že naši se bavili pak už jinak, ale čas s námi trávili rádi a přirozeně.

Statínkem pod hvězdami

Nejraději vzpomínám, když jsem v letech základní školy s tátou pozorovala noční oblohu oknem z chaty. Povídal mi o vesmíru, o hvězdách a přírodních zákonitostech. Vzbuzoval ve mně mnoho otázek. Když jsem se ho ptala na vesmír, co je za ním a jak dlouho tu jsme a vyvíjeli jsme se, jak dlouhý je světelný rok, jak může být Slunce tak velká hvězda, často mi odpovídal: „Musíš hledat sama, musíš číst a objevovat“. Jako by mě nařkl a nikdy mi to nedořekl celé. Na tohle ráda vzpomínám dodnes, protože můj táta mi v podstatě dal odvalu a chuť hledat Boha, aniž by si to možná uvědomoval. To jsem si uvědomila až postupem času, snad až jako dospělá.

Rodiče už nežijí a já dnes hodně čerpám z jejich výchovy. Byla a je velmi inspirativní, co se týče odvahy, hledání, touhy po dobrodružství, potažmo touhy po životě a lásce. Je to odvážné tvrdit, ale předali mi „TO“, i když nebyli křesťané.

Boží výchova k odolnosti

Když cítím tlaky a strach ohledně života a výchovy, říkám si: „Ne, tohle si do života nenechám vpustit!“ A pak si ještě říkám: „Je tak krásné, že jsem ve svých patnácti letech poznala Boha.“ Když jsem ho ořukávala, bylo to bez rad a doporučení lidí a bylo to dobrodružné, tajemné, odvažné a plné lásky, pochopení a přijetí. A jako Boží dítě mám milou zkušenost se svým laskavým nebeským Otcem, který mi důvěřuje, nastavuje hranice

a zároveň mě povzbuzuje ve svobodě, vede a říká: „*Neboj se, jdi, miluj život, který jsem ti dal, a poznávej mě na všech svých cestách, já je budu spravovat.*“ Jak jinak bych pak měla já přistupovat k výchově svých dětí?

Respektovat jejich rozhodnutí

Další příklad, který mě inspiruje, je podobenství o marnotratném synu. To je přesně ono. Otec dal synovi podíl, respektoval jeho rozhodnutí, po životních trablech ho při návratu nesekýroval, s láskou to přešel a přijal jej. Byl moudrý a laskavý. Věděl své. A tohle musel už dlouho dopředu vědět i jeho syn - že se může vrátit, protože jeho otec je laskavý a nebrání mu ve svobodném počínání.

Důvod ke strachu je stále

Vrátím se zpět ke kamarádce a jejímu vnímání dnešního světa a výchovy dětí. Strach. Strach z nedobré budoucnosti, nejistoty, nebezpečí. Ale copak ono to někdy bylo jinak? Strach byl pořád! Pokud naopak člověka sevrou jen úzkostné obavy, neubrání se jim tím, že začne kontrolovat, dohlížet na každý krok svého dítěte, ba co hůř, použije k tomu ty „nebezpečné“ technologie a roztočí se kolo přílišných obav. V tom se nežije dobře, živě, ani svobodně a s pochopením chyb druhých. Tím si rodič na sebe ušije bič, dává tím najevo přílišné obavy o své dítě a nereálné přesvědčení o správné výchově potomků.

Nebezpečí a úskalí dnešní doby nepodceňuji. Měla jsem strach o své (dnes již dospělé děti) a obavy mám dodnes. Ale ten strach mě nutil a nutí přehodnocovat situaci, nepanikařit, ale jednat tak, aby to na dítě působilo důvěryhodně. Chci si počínat jako dospělý zralý člověk, který je přes všechny své chyby i chyby svých rodičů zakotvený v Pánu Bohu.

Bouřka

Musím však přiznat, že i mě ten strach někdy doběhne, poddám se mu

a přestanu myslet s rozvahou. Jednoho dne na konci léta se blížila velká bouřka a mladší dcera slíbila, že než se přížene, bude doma. Bouřka řádila dvě hodiny a ona v tom nejhorším počasí ještě doma nebyla (bylo už těsně před půlnocí). Přemohl mě strach a byla jsem na ni v telefonu hodně hysterická, zlá, zklamaná a plná strachu. Za dva dny jsem se jí pak ptala: „A ty ses té bouřky nebála, nebo co?“ „Ne, bouřky jsem se nebála. Bála jsem se víc tebe, mamí.“ To už jsme se tomu jen zasmály, ale poučení si z té noci neseme obě.

A co bych kamarádce poradila? Jestli sledovat děti pomocí telefonu? Za mě ne. I u nás jsme si tímto tématem prošli. Nastává taky otázka, kdy je sledovat

přestanu. Kdy uznám, že je doba vhodná na to, abych důvěřovala jejich samostatnosti a odvaze. Kdy se já jako rodič přestanu strachovat a podezřívát.

Důvěra a touha po životě

To je něco, co si každý musí nastavit sám, podle svého přesvědčení a možností. Podělila jsem se s ní o svou vlastní zkušenost z dětství v osobní důvěře a životě s Pánem Bohem. Asi nejtěžší je předat mu své obavy a spolehnout se na něj. Já jsem pro to, abychom dětem dávali větší volnost a důvěru, a přitom je učili důvěřovat Bohu. Předávali jim chuť do života, chuť po životě a povzbuzovali je v hledání pravdy a měli pocho-

pení i pro jejich pády, když se tu a tam stane, že překročí hranice.

Takto nás to Písmo učí. Vždyť na počátku Bůh stvořil člověka k důvěrnému, svobodnému vztahu. Ano, ptá se nás: „Kde jsi?“ Dohlíží na nás, někdy nám dá „zaracha“, ale mnohem raději nás vidí radostné se zájmem o život, a to i navzdory našim pádům. On nám je odpouští a napravuje naše cesty. A my se k Němu rádi vracíme. V důvěře, pokoře a s odpuštěním a beze strachu, ale v bázni. I naše dcery se za námi vrací a řekla bych, že rády a často.

ŠÁRKA HÚŠTOVÁ ■

Obdiv úžasného Božího stvoření je tématem mnoha Žalmů. I dnešní nové písně se vrací k tomuto tématu. Následující článek přibližuje vznik a zvláštnosti jedné oblíbené chvály a obdivu stvoření i Stvořitele, která se zpívá v mnoha sborech po celém světě.

Ó, velký Bože

...Tvá když vidím díla...

ANNIE KAEMPER

Vyrostla jsem v bratrském sboru v jižní Francii. Bohoslužba začínala vždy společnou chvílí díky a chval, následovala Památka Páně a kázání. Začátku jedno a půl hodinové bohoslužby se mohlo celé shromáždění spontánně účastnit, což se také hojně využívalo - někdo přečetl úsek z Bible, jiný zase navrhl píseň. Některé písně se opakovaly častěji než jiné. Slyším stále jeden hlas, který se nikdy neunavil, aby s celou oddaností nenavrhl píseň číslo 66: „*Dieu tout puissant, quand mon cœur considère*“... V našem jazyce: „Ó, velký Bože, tvá když vidím díla.“

Při zpěvu některých duchovních písní nás to zvláště hřeje u srdce. Naučili jsme se je ve svém mládí. Provází nás celým naším životem, takže nám v určitých situacích téměř automaticky přijdou na mysl. Stačí nám zaslechnout prvních pár tónů a okamžitě je zde i text. Odhlédneme-li od určitých individuálních hudebních priorit, patří takové písně často i k „srdcečinnému repertoáru“ místních sborů. Ba co více, překračují hranice i jazykové bariéry – přeloženy a přeneseny – tvoří část celosvětového dědictví písní církve Kristovy.

Pro mnohé z nás patří *Ó, velký Bože* jistě k takovému pokladu mezi písněmi. V Německu se zpívala od počátku 20. století. Příběh této písně je napínavý, plný oklik a změn. Táhne se přes více generací a zemí a svědčí jak o významu osobního obdarování a inspiraci některých křesťanů, tak i o obrovské vitalitě komunikační sítě, která nás jako křesťany navzájem spojuje.

Původ „Ó velký Bože...“

V roce 1885 se vracel mladý švédský pastor Carl Boberg v doprovodu několika přátel ze shromáždění, které proběhlo v jiné vesnici. Cestou byli překvapeni náhle se blížící bouřkou, která ale pomínula stejně rychle, jak se přiblížila. Když přišel domů, otevřel okno. Zářící pokoj tohoto dne, zářivé barvy deštěm občerstvené přírody, vibrující ticho, v němž se ozýval jen zvuk kostelních zvonů, ho inspirovaly k básni *O Store Gud* (*Ó, velký Bože*).

Neví se přesně, zda byla báseň původně napsána jako píseň. Bobergův text se objevil v několika časopisech a on sám byl překvapen, když pak ve sboru, který navštívil, slyšel tuto báseň zpívat na melodii jedné švédské lidové písně. Každopádně pak v roce 1891 zveřejnil verzi s notami ve svém časopise *Sannigsvittner* (*Svěděk pravdy*) a píseň byla v roce 1894 převzata do zpěvníku Švédského misijního svazu.

Kolem světa... a zpět

Již v roce 1905 měl Manfred von Glehn, jehož rodina sídlila v Estonsku, přeložit text do němčiny. Jeho verze – v níž text i hudba zůstaly zcela blízké švédskému originálu – se objevila mj. v Blankeburšských písních pod titulem *Wie groß bist Du*.

V zavazadle švédských přistěhovalců dorazila *O store Gud* přes Atlantik do USA, kde se zpočátku zpívala v originálním textu jen ve švédsky mluvících sborech. První oficiální anglický překlad

s názvem *O mighty God* byl zhotoven v roce 1925 E. Gustavem Johnsonem. Je to však verze od Stuarda W. K. Hine, která měla obrovský úspěch především ve Velké Británii a za Atlantikem, a to především v souvislosti s velkými evangelizacemi s Billy Grahamem od 50. let minulého století. Pod názvem – *How Great Thou art* – navazujícím na německý titul, si tato píseň dokázala najít své čestné místo ve většině vyhledávaných zpěvníků duchovních písní.

Specifický příběh anglické verze současně ukazuje, jak se křesťanské písně šíří a přesahují hranice.

Stuart W. K. Hine, anglický misionář, který koncem dvacátých let minulého století působil na Ukrajině, měl tuto píseň poprvé slyšet v ruské verzi. Pravděpodobný přenos německého textu od Manfreda von Glehna do ruštiny provedl Jakov Prochanov. Ten hledal píseň, kterou by mohl zpívat na křesťanských akcích se svou ženou, bývalou pěvkyní, a okamžitě ji zařadil do svého programu. Později napsal velmi volný překlad do angličtiny a časem k ní přidal další sloky, spočívající na jeho osobních zkušenostech. Když vypukla druhá světová válka, vrátil se zpět do Anglie, kde se staral o vysídlence. Jím vydávaný časopis *Grace and Peace* byl rozšiřován v 15 různých zemích. Zveřejnil zde text písně, která pak takto doputovala až do Afriky a Indie.

Při přípravách na velké evangelizace v roce 1954 v Londýně byla píseň navržena hudebnímu týmu Billyho Grahama. Graham tuto píseň miloval, tak dojemně opěvovala Boží slávu, že se pak stala pravidelnou součástí jeho veřejných vystoupení. Různí slavní umělci – od Elvise Presleyho až po Amy Grant – ji přebírali do svých koncertních programů anebo ji nahrávali na

své desky. V Německu byla například zpívána na evangelizační kampani „Euro 70“ v Dortmundu a rozšířila se pak po celé zemi.

Dnes tuto píseň najdeme asi ve 40 německojazyčných zpěvnících všech denominací. Hledáme-li titul, najdeme nejčastěji zmínku o jménech Carla Boberga, Manfreda von Glehna a Stuarda K. Hineho. Přestože se osobně neznali, dokázali právě touto písní pohnutý příklad působení Ducha svatého. Prostorem a časem se spojily části celkového obrazu ke chvále Boží slávy.

Píseň chvály

*Ó, velký Bože, Tvá když vidím díla,
stvořená mocným tvůrčím
slovem tvým,
nádherné hvězdy, které tvoje síla
zdržuje, nese mžikem každičkým!
Tu plesá Bože, Tobě vstříc můj duch,
Tys velký Bůh, tys mocný Bůh!
(1. sloka)*

Billy Graham měl říci: „*Důvod, proč tak miluji How Great Thou Art je tento: chválí Boha. Povznáší oči křesťanů k němu.*“

Píseň je skutečně variací úvahy o Boží velikosti, která se zjevuje ve stvoření, v Bibli a v osobě Pána Ježíše. A toto zamyšlení vedlo tvůrce písně k uctívání.

Pozorovat, pohlédnout, vidět...

Pozorovat, pohlédnout, vidět. Tato slovesa se vyskytují v německém textu opakovaně. Vyjadřují vědomou činnost. Stvoření a Bible – psané Slovo – obsahují indicie přítomnosti Boha jako stvořitele, vládce a milujícího Otce. Zjevují se jak v největších divech, tak i v nejdrobnějších detailech života. Tyto indicie je však třeba vědomě vyložit. Musíme se zastavit, abychom mohli vnímat různorodé Boží dílo, pochopit jej a pak ho za to chválit – to je cesta k uctívání, ke kterému píseň detailně zve.

... a pochopit odkazy

Pro věřící lidi nejsou země a člověk produktem náhody a nutnosti, ale Boží vědomé stvoření s mnoha perfektními detaily. Toto téma velikosti Boha jako Stvořitele a udržovatele světa je nosným motivem, který se často vrací

i v Žalmech. Podobně jako v naší písni proklamuje Žalm 8 na svém počátku i konci: „*Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vsí zemi!*“

Stvoření je první zřejmý odkaz na Boha a jeho velikost.

Proto je u prvních dvou slok náš pohled zaměřen navenek. Od dunění bouře až po zářící barvy západu slunce – nádhera a komplexnost světa kolem nás se doslova tlačí. Mají nám nuceně připomenout Stvořitele. Poetická řeč a obrazy druhé sloky mohou být sice vnímány archaicky – slunce a měsíc jsou popisovány jako „zlaté lodě“, „stanující v světlém éteru“ – ale obrazy drží. I když bychom to možná formulovali jinak, vyjadřují tyto metafory velmi výstižně téměř marnotratnou nádheru, se kterou nám Bůh stále ještě dává své dary.

Ve slokách 3 a 4 se pohled mění. Nejde už o naše fyzické oči, ale duchovní. Znaky jedinečnosti Boží velikosti nalzáme v jeho Slově. Dlouhý příběh národa Izrael (sloka 3) nám ukazuje Boha, který se neunaví v lásce a v odpuštění.

Poslední sloka pozoruje samotnou osobu Ježíšovu. Kristus je zde popsán jako dokonalý služebník, který jedná božsky a obětuje svůj život k záchraně hříšníků. Tím dostává píseň závěrečnou korunu. Ježíš Kristus je Božím ultimativním důkazem jeho lásky a péče vůči nám lidem. Nemůže existovat nic většího, na čem bychom mohli poznat Boží nezměrnou suverenitu.

Nejen text, ale i hudba

V písni hraje vždy hudba obrovskou roli. Jsme zasaženi emocionálně, nejen kvůli textu, byť sebekrásnějšímu, ale na základě spoluúčasti melodie a slov, které se stávají nedělitelnou jednotou.

Hudba k písni „Ó velký Bože“ pochází původně ze švédské lidové melodie. Díky její rytmické i melodické jednoduchosti se perfektně hodí k textu. Tak tomu není pokaždé, některé překlady či přepracování to mají složitější.

Ve slokách je vedení melodie nekomplikované, tempo se sice zadává beze spěchu, ale radostně. Různé obrazy, ilustrující Boží všemohoucnost, tak mohou být představeny detailněji. Lyrický impuls přichází s refrémem, který pomalu vzrůstá o více než oktávu, a působí jako proklamace.

Hudba i text se zde vyvíjely paralelně – pomalé rozvíjení melodie až k vrcholu a odraz na základě Božího zjevení v přírodě, ve Slovu a v Synu. V melodicky a rytmicky empaticky vedeném refrénu je pak základní výpověď písně: „*Tu plesá tobě vstříc můj duch. Jak velký jsi!*“

Tři jména... a kolik dalších?

Carl Boberg, Manfred von Glehn, Stuart K. Hine... Tři jména, spojená s touto písní. Ale kolik dalších – jako třeba moje milovaná Coby – ji zpívali, milovali a přinášeli tak své osobní uctívání před Boží trůn?

Slyším-li tuto píseň, která je ve mně „uložena“ v mé mateřské řeči, zpívat v různých verzích – ať v němčině, angličtině – tu myslím pokaždé na verše ze Zjevení, kde obrovský zástup lidí ze všech kmenů, národů, řečí a kultur jsou shromážděny před Božím trůnem a zpívají.

Ano, *Ó, velký Bože* vyjadřuje uctívání věřícího srdce. Jako v Žalmech nám to ukazuje, jak a o čem se zpívá, vidíme-li Boží dílo. Chvála a vděčnost se šíří.

Vzdáváme Bohu poctu, protože Bůh je jí hoden.

Poznámka překladatele:

K této písni mám docela osobní vztah. Její český text, jak plyne např. ze zpěvníku „Bratské piesne“ (Bratská jednota baptistov – Praha 1971) – píseň č. 36, vytvořil známý baptistický kazatel minulého století z Bratislavy Karel Vaculík. Byl to můj prastrýc, bratr mé babičky. Osobně na něj mám milou vzpomínku ze svých asi 10 let, kdy jsem ho mohl navštívit v jeho bratislavském bytě se svým otcem. Vzpomínám, že mi tenkrát daroval několik známek, protože se ode mne dozvěděl, že je sbírám. Jeho dceru Františku jsem znal velmi dobře. Bydlela se svým mužem JUDr. Karlem Palou v Hlučíně a mívali jsme velmi hezké rodinné a přátelské kontakty až do jejího stáří.

ANNIE KAEMPER ■

PRÁVĚ PROMUJE VE FRANCII NA
TÉMA „OD CHORÁLU K SONGU:
ZPÍVAT O VÍŘE V DDR“.
VEDE HUDEBNÍ PRÁCI VE SBORU
EFG ALTENA-DAHLE
PERSPEKTIVE 03/23, STR. 4-7
PŘELOŽIL TOMÁŠ PALA

Příběhy z Vietnamu

Ve sboru v Českém Těšíně se letos zastavila sestra Diana Barry po několikaletém pobytu doma v Británii. Možná jste se s ní také setkali před covidem, žila v Č. Těšíně více než 10 let. V té době se také intenzivně věnovala komunitě Vietnamců, navštěvovala je. Připravovala půdu pro to, abychom my křesťané mohli být světlem a solí i jiným kulturám. Abychom je pochopili, potřebujeme znát, jak uvažují, co je pro ně zásadní, v čem spočívá jejich víra, a jak jim lze hovořit o Pánu Ježíši. Výsledkem její práce je malá 36 stránková brožurka přeložená z angličtiny, kterou jste možná také již obdrželi.

Vietnam, východoasijská země, přibližně stejně velká jako Itálie, má více než 92 milionů obyvatel. Teploty jsou subtropické, převládají suché zimy a vlhká léta. Národnost Viet Kinh tvoří 88 % populace, vláda však uznává dalších 53 národnostních menšin, včetně nejstarší minority obývající Centrální vrchovinu. Asi 33 % obyvatelstva je mladší 14 let.

V prvním tisíciletí byl Severní Vietnam okrajovou provincií Číny. Proto se mnoho aspektů čínské kultury stalo nedílnou součástí života Vietnamců. Čínská nadvláda byla později nahrazena vládou dynastie, což mělo za následek neustále se posouvající hranice a úpadek země, která se pod vládou feudálních pánů proměnila v obrovská rýžová pole.

Na konci 19. století se do země dostali Francouzi. Nejprve měli za cíl bránit své katolické misie, později se však jejich vliv rozšířil na celou zemi. Protikoloniální tendence ovšem nabývaly na síle a v roce 1930 byl Ho Chi Minh hlavním aktérem zrodu Indočínské komunistické strany. V první indočínské válce bojovala Liga za nezávislost Vietnamu (Viet Minh) a snažila se svrhnout francouzskou nadvládu. Válečný konflikt skončil v roce 1954 rozdělením Vietnamu na sedmnácté rovnoběžce. Národnost Viet Minh s komunistickou vládou panovala na severu a Francouzi kontrolovali jih země.

Konflikt znovu vypukl v roce 1963. Na podporu antikomunistického jihu byly vyslány americké jednotky a boje trvaly až do roku 1975. Severní armády obsadily Saigon, znovu sjednotily sever s jihem a zformovaly Vietnamskou socialistickou republiku. Spousta uprchlíků z jihu utíkala přes Thajsko do Hongkongu, Ameriky, Austrálie a Evropy. Po opětovném sjednocení země odešly desítky tisíc obyvatel studovat do východní a střední Evropy.

Vietnam měl vždy se všemi svými sousedy napjaté vztahy. Teprve po roce 1990 bylo zaznamenáno úsilí o jejich zlepšení podepsáním mírové dohody s Kambodžou. Krátce nato byly obnoveny diplomatické vztahy s Čínou. V roce 1994 USA zrušilo obchodní embargo. Dnes je Vietnam aktivním členem ASEAN (Asociace jihovýchodních asijských národů) a v roce 2007 se stal členem WTO (Světová obchodní organizace). Vietnam se velmi rychle rozvíjí a tím, že 60 % populace dosahuje věku do 30 let, disponuje obrovskou pracovní silou. Vietnam se na své cestě přesouvá k moderní tržní ekonomice průmyslového zaměření.

Křesťanství ve Vietnamu

Římsko-katoličtí misionáři přišli do Vietnamu v 16. století. Dnes je kolem 8 % populace nominálními katolíky. Protestantské misie započaly svou činnost až v roce 1911 a evangelická církev (ECVN) byla založena v roce 1929.

V roce 1975 bylo v zemi 154 000 evangelikálních křesťanů. Když po válce komunismus sjednotil Vietnam, došlo k uzavření více než poloviny kostelů ECVN a k vyhoštění všech misionářů. Úřady nahlížely na křesťanství jako na protirevoluční hnutí a díky tomuto postoji přišlo také pronásledování věřících. Mnoho z nich, zejména z „podzemních“ církví, bylo uvězněno. Do osmdesátých let 20. století, kdy byla provedena ekonomická reforma zvaná *doi moi*, doslova „renovace“, úřady vpustily do země pouze minimum cizinců. Křesťanství však do roku 2002 vzrostlo o 900 % na odhadovaných 1,2 milionů věřících. O dvacet let později, odhadovaný počet věřících přesáhl 7 milionů.

Vládní restrikce pokračují i v dnešní době. Jsou tvrdší v minoritních kmenových regionech Centrální vrchoviny a v severních regionech, kde je méně registrovaných církví. V roce 2010 byl v hlavním městě Hanoji pouze jeden sbor ECVN. Za posledních 13 let situace doznala změn a začaly se objevovat i malé domácí skupinky. Vzrostl rovněž počet sborů jiných denominací. Na jihu, kde je uplatňováno podstatně méně vládních restrikcí, se situace mění. Zaregistrováno je asi 285 ECVN sborů, z toho 49 v Ho Či Minově Městě. Oficiální registraci získává v současnosti také mnoho malých domácích sborů. Ve Vietnamu je více než 70 denominací. Pouze sedm z nich je legálně uznáno vládou.

Převážná většina evangelikálních věřících ve Vietnamu patří k národnostním menšinám. Statistiky uvádějí, že až 50 % věřících jsou Hmongové. V první polovině 20. století započali práci právě v těchto skupinách misijní pracovníci z Číny a Myanmaru (Barmy). Bible ve vietnamském jazyce jsou k dispozici.

Ještě donedávna však šlo o překlad z roku 1926 v archaickém jazyce. Některé kmeny mají části Písma přeložené do svého jazyka. V posledních letech se zjednodušil proces získávání povolení k publikování další křesťanské literatury. Objevují se nové překlady Bible, knihy ze svědectvími a naučné knihy.

Náměty k modlitbám

- *Modlete se za to, aby církve rostly početně a aby duchovně zrály. Modlete se za města i vesnice, které se doposud neseťkaly s evangeliem.*
- *Děkujeme za růst církve ve Vietnamu. Modlete se za neúnavnou vytrvalost, navzdory pronásledování.*
- *Modlete se za křesťanské vietnamské autory i za autory z řad minoritních skupin. Modlete se za vznik a distribuci kvalitních zdrojů křesťanské literatury.*

Proti přesile

Po dlouhá léta byla Hang věrnou členkou církve. Stále intenzivněji vnímala Boží volání k tomu, aby odešla ze svého zaměstnání a naplno se věnovala službě. Začala navštěvovat lidi v nejbližším okolí a sdílela s nimi evangelium. Někteří se obrátili k Bohu.

Nejbližší církev byla pro tyto chudé sousedy příliš daleko, a tak se malá skupinka začala pravidelně scházet v domě Hang. Společně zpívali a studovali Bibli. Když se skupina početně rozrostla, Hang vyhledala pomoc staršího sboru a společně zahájili také nedělní bohoslužby. Společenství asi 80 lidí se dnes setkává v nové církevní budově, sousedící s domem Hang.

Son žil se svou rodinou v jednom z nejchudších předměstí Ho Či Minova

Města. Jeho sousedy byli z velké části dělníci z továren, kteří dělali dlouhé hodiny rutinní manuální práci. Výdělky jsou zde velmi nízké. Dělník v továrně vydělává kolem 70 amerických dolarů za měsíc. Většina z nich žije ve stísněných bytech a často sdílí ubytování s dalšími dělníky.

Stejně jako pro většinu lidí z této dělnické čtvrti nebyla v nejbližším okolí Sonova bytu žádná církev. Son byl ale křesťanem a zoufale vnímal potřebu sdílet Boží lásku s lidmi kolem sebe. Zúčastnil se proto biblických kurzů a navázal dobrá přátelství se

svými sousedy. Jedna paní tehdy uvěřila a brzy několik jejích přátel chtělo také slyšet o Ježíši. Nyní se schází malá skupina v Sonově domě každý týden.

ECVN v Ho Či Minově Městě má tuto vizi: každé církevní společenství založí v průběhu následujících pěti let nové společenství.

Náměty k modlitbám

- *Chvalte Boha za vizi mnohých křesťanů ve Vietnamu, že brzy vybudují nová společenství s cílem oslovit nevěřící.*
- *Modlete se za odvážné věřící, kteří budou ochotni jít na nová místa a šířit evangelium.*
- *Modlete se za Vietnamce, kteří slyší evangelium, když přicházejí do velkoměst za prací. Modlete se za to, aby tito lidé sdíleli dobrou zprávu o Kristu po návratu do svých rodných měst na venkově.*

**BROŽURA PŘÍBĚHY Z VIETNAMU
PŘEVZATO S LASKAVÝM SVOLENÍM
OMF INTERNATIONAL**

Nezabúdajme na prípravu

Kedysi dávno som si vypočula krátku vetu, ktorá mi dodnes zostáva v mysli. Jeden brat, ktorý je dnes už u Pána, začal raz nedeľnú kázeň slovami: „Čo ste si uvarili, to vám teraz predložím.“

Týmito slovami nám pripomenul, že nikto z nás by nemal chodiť do zhromaždenia ako pasívny poslucháč. Je pravdou, že nie každý môže poslužiť výkladom Božieho slova, ale s jeho prípravou môžu a majú pomáhať všetci – na modlitbách.

Aj s jedlom to tak býva, že ho treba pripraviť a potom naservírovať na stôl. Obe činnosti sú dôležité, keby jedna z nich zlyhala, stravníci by zostali hladní. Preto by si mal každý z nás pred zhromaždením nájsť trochu času na prípravnú modlitbu: poprosiť Boha, aby

nám pripravil takú výživu, akú práve potrebujeme, a nech tomu, kto ju bude servírovať, dá správne slová.

Veď ani taký skúsený učiteľ Božieho slova, akým bol apoštol Pavol, si netrúfal pracovať bez modlitebnej podpory. V jednom zo svojich listov píše:

„...bďte so všetkou vytrvalosťou a prosbou za všetkých svätých, aj za mňa, aby mi bolo dané pravé slovo, kedykoľvek prehovorím...“ (Ef 6,18-19)

Pri ceste do zboru si vždy na toto spomeniem a v tichosti odošlem k Bohu aspoň krátku prosbu. Mám skúsenosť, že potom celé zhromaždenie „chutí“ akosi lepšie a prináša viac požehnaní.

JANA ČIŽOVÁ ■

Křesťanská konference v muslimské zemi?!

Měli jsme před sebou dlouhou cestu a děsil mě pocit, že budu muset na tom stejném místě sedět dalších 12 hodin. Okolo byly další desítky lidí, možná i stovky. Vůbec jsem jim nerozuměl, protože mluvili nějakou asijskou řečí. Navíc jsme museli stáhnout okýnka a světla se začala pomalu stmívat, i když venku bylo skoro poledne. Do toho nám přinesli jídlo, které mě celkem příjemně překvapilo. Neměli jsme ale moc místa si ho sníst. Rýže padala všude okolo nás a my jsme byli rádi, že vůbec sedíme. V průběhu cesty se mi jen vybavovala různá rizika naší cílové destinace, o kterých jsem si předtím přečetl na internetu: časté pouliční krádeže, zvýšený výskyt vztekliny, nebezpečí požáru v ubytovacích zařízeních nebo riziko teroristických útoků.

Teď už ale k tématu, přistáli jsme v Malajsii. A proč o tom vůbec píšu? Letos v červnu tam totiž proběhla mezinárodní konference Křesťanských sborů. Že nevíte, kde leží Malajsie? A že jste nevěděli o nějakých zahraničních sborech? Vítejte v realitě, já jsem to taky vůbec netušil.

Podle nadpisu jste správně vydedukovali, že Malajsie je převážně muslimskou zemí a křesťanů je tam pouze menšina. I přesto se tam konala akce s názvem IBCM (International Brethren Conference on Mission, Mezinárodní bratrská misijní konference). Tato konference probíhá pravidelně každé čtyři roky, ale doteď se konala pouze v Evropě, kromě jedné počáteční výjimky. Jak možná víte, číslo osm v Bibli může mít význam nového začátku, protože po sedmi dnech přichází nový týden, a to byl přesně letošní ročník IBCM. Jak příhodné, že to bylo opravdu po osmé, co se konala tato konference. Navíc v Asii a s důrazem na mladé lidi ve sborech.

Díky Pánu Bohu se IBCM8 opravdu mohla uspořádat a přijelo zhruba 1200 bratrů a sester ze sta různých zemí z celého světa. Opravdu nebyla nouze o to potkávat každý den někoho nového.

Spíše byl naopak problém narazit zase na toho, s kým jste se už seznámili. Každopádně bylo velkým povzbuzením setkat se s křesťany z různých koutů země a popovídat si s nimi o tom, jak to vypadá u nich. Celkem mě překvapilo, že sbory v cizině jsou na tom docela podobně jako my v ČR. Samozřejmě záleží konkrétně na dané zemi, ale všeobecně by se dalo říct, že jsou bratrské sbory jen o trochu větší než u nás. A co se týče organizace sboru a vyučování, tam se více méně v ničem nelišíme.

Kromě rozhovorů jsme se zúčastnili mnoha přednášek. Konference byla koncipována od pondělí do pátku, aby víkendy mohly sloužit pro příjezd z větších vzdáleností. Nosným tématem bylo *For Christ's Love Compels Us*, což by se dalo přeložit jako: Kristova láska nás váže (2 K 5,14). Jako hlavní řečníci přijeli Ramez Atallah z Egypta a Nate Bremsen z USA. Myšlenek bylo za celý týden tolik, že by z toho mohl být další článek. Většinou se jednalo o biblické příběhy, které názorně ilustrovaly téma celé konference. Všechny myšlenky byly velkým povzbuzením. Museli jsme se ale potýkat s šestihodinovým časovým posunem. Takže v době, kdy jsme vstávali na snídani, byla v ČR jedna hodina ráno. Za chvíli se ale i na to dalo zvyknout.

Na konferenci se letos vydala také spousta mladých lidí, kteří přijeli na IBCM, stejně jako já, poprvé. Organizátoři se snažili povzbudit bratry a sestry v různých zemích, aby s sebou vzali mladé. Tomu byl přizpůsobený také program, večer se konal diskuzní blok pro mladé. Také během odpoledního programu byla možnost být součástí skupiny pro mládež. Velmi milým překvapením pro mě bylo, že mladí lidé mezi sebou v řeči běžně používají oslovení bratře nebo sestro, „díky Bohu“ nebo „dá-li Bůh“. Což mě povzbudilo, abych to také začlenil do běžné komunikace. Přijde mi, že u nás mladá generace taková spojení vůbec nepoužívá.

Mám na mysli ještě jednu věc, kterou mám předat vám všem v České republice. Spousta lidí z různých zemí mě prosila o modlitby. Byli to většinou věřící z Afriky a z Asie, kde pracují na misijních projektech (často to jsou právě školy). Nebo lidé z míst, kde je život těžký především z důvodu islámského náboženství. Mluvil jsem s jednou

Pákistánkou a ta říkala, že dělají školu pro malé děti a že budou moc vděční za modlitby, protože se setkávají s krutým pronásledováním ve své zemi. Myslete tedy na modlitbách i na tyto naše bratry a sestry po celém světě. Ať už to jsou věřící v Pákistánu, Indonésii, Indii, Číně, Malajsii, Keni, Ugandě, Tanzanii, na Filipínách anebo ve spoustě dalších států.

Českou republiku jsem nereprezentoval jen já z Olomouce, ale byli se mnou Martin Šimik, Matěj Šimik a Natka Jaworská z Českého Těšína. Ze Slovenska byli účastníky konference Peter Kozár z Modry a Marek Abrman z Trenčína. Dá-li Bůh, za další čtyři roky by tato konference měla proběhnout znovu, tentokrát možná o něco blíže, v Africe, tak uvidíme.

FILIP JOEL HROMEK ■

Pouštím se do služby v Křesťanských sborech

Milí přátelé, září je za rohem a můj velký krok do služby se raketově blíží. Velmi se na to těším, ale cítím také velkou zodpovědnost a nervozitu. Září je pro mě navíc speciální. Budou to již dva roky, co mě Bůh do této služby povolal. A i když to bylo mnohdy těžké, byly to nejlepší dva roky v mém životě. Často však slyším, že vlastně nevíte, co budu dělat, a někteří možná stále ani neví, kdo jsem. Proto chci tento krátký dopis věnovat tomu, abych se představil, popsal, jak mě Bůh do této služby povolal, a říct vám, co ve své službě plánuji. Chtěl bych však prvně poděkovat všem, kdo mě zatím až doteď ve službě podporovali. Moc si toho vážím, jste pro mě velkým požehnáním a je krásné vidět, jak Bůh jedná.

Ke službě jsem se dostal v podstatě tak, že mě do ní musel Pán Bůh sám dostrkat. Vyrostl jsem v křesťanské rodině a mnoho lidí si bude možná pamatovat mého dědu, Mirka Osoucha, či tátu Libora. Většinu svého dospívání jsem ale strávil jako tzv. vlažný křesťan. V Bohu jsem věřil, ale jen do té míry, dokud to neomezovalo to, co jsem chtěl já. Pak ale přišla vysoká škola a během ní i ob-

rovská krize. Najednou jsem pochyboval, nevěděl jsem, čemu vlastně věřím, ani proč, a dostal jsem se až do stavu, kdy jsem s vírou skoncoval úplně. Zpětně jsem za toto období rád, pomohlo mi uvědomit si, jak prázdný je život bez Boha a jak takový život vůbec nedává smysl. A právě díky tomu jsem schopen vžít se do nevěřících lidí kolem mě. Vše dobře dopadlo, Bůh působil v mém životě a skrze různé situace jsem se k němu opět vrátil, a to s takovou chutí, že jsem pro službu pro něj překopal celý svůj život.

Tím se dostávám k oněm skvělým dvěma letům, o nichž jsem už mluvil. Začal jsem vést mládež, mluvit s lidmi o Bohu, organizovat velké množství akcí, hodně jsem studoval a potkával se s inspirativními lidmi. Spolupořádal jsem v Rakousku konferenci pro sto mladých věřících lyžařů z celého světa, v Česku jsem udělal to stejné pro 30 lidí. Ve Zlíně jsem na studentské akci měl možnost mluvit o Bohu před 200 nevěřícími studenty, pravidelně jsme s mládeží pořádali akce pro širokou veřejnost na různá témata. Setkával jsem se s vedoucími církví z celého světa. Do

toho všeho se mi podařilo dokončit vysokoškolský titul.

Neříkám to, abych se pochlubil. Situace mě však přiměla jít pracovat, což by do velké míry omezilo moji službu. A to je právě důvod, proč čtete tento dopis a proč chci i nadále ve službě zůstat. Jsem vděčný, že mi tuto důvěru Křesťanské sbory daly. S mým úvazkem se toho zase tolik nezmění. Spíše mi to umožní pokračovat. Budu se i nadále věnovat podobné službě, kterou jsme rozdělili na dvě části. Jedna je zaměřena na práci s mládeží v celé republice a druhá na můj milovaný Zlín.

V celorepublikovém měřítku budu po boku Martina podporovat mládež po celé republice. Cílem je jejich růst, větší propojení navzájem a výchova nových vedoucích. V rámci úvazku budu pracovat hlavně na akcích, jako jsou Multicamp, Cool Snow Camp a po delší odmlce i na škole vedoucích mládeží. Ve Zlíně se pak nadále budu zaměřovat na práci s mládeží v našem sboru, na evangelizaci mezi mladými ve městě a na vytvoření volnočasového klubu pro mladé, do kterého nás jako mládež Bůh už dlouho povolává. Je toho hodně, ale

s Ježíšem si jsem vždy jistý, že to bude stát za to. Díky ještě jednou všem, co na mě myslí, modlí se a podporují mě.

MODLITEBNÍ NÁMĚTY

- Za plynulý vstup do služby.
- Moudrost v krocích v rámci služby.
- Za moji práci, která bude doplňovat moji službu.
- Otevřenost města k aktivitám, kte-

ré plánujeme v rámci volnočasového klubu.

- Duchovní i početní růst mládeží v ČR.
- Multicamp, ŠVM a další plánované akce v tomto roce.

Podpora celostátní práce s mládeží v rámci KřSb:

Číslo účtu: 2010/2500705751

Variabilní symbol: 6105

Podpora práce ve Zlíně:

Číslo účtu: 2010/2201185856

Variabilní symbol: 977

KONTAKT:

Telefon: 776 800 553

Email: jsem@liborosouch.cz

Instagram: @libor_life

LIBOR OSOUC ML ■

Ó, ved' ma, drahý Pane

*...vediac, že od Pána vezmete odplatu dedičstva, lebo Pánu Kristovi slúžite.
Kolosanom 3,24*

Ó, ved' ma, drahý Pane,
nech v Božej vôli dliem:
či robia moje dlane,
či v klude spočiniem!

Viem, že nie to je hlavné,
aká mi práca je –
len vždy nech Božia vôľa
skrze ňu stať sa smie.

Uč ma vždy voliť „lepšie“,
poslušným Tebe byť,
za Tebou kráčať uč ma
a Tebe ku cti žiť.

Ó, Kriste, aké slávne
a aké blažené
tu z lásky Tebe slúžiť
oddane, nadšene!

Za „vernosť v malom“ sľúbil
odmenu bohatú
Pán, ktorý skoro príde,
dá hojnú odplatu.

Jak blahé bude počuť,
keď vzhliadneš v Jeho tvár:
To „malé“, čo si robil,
vždy tvoj bol pre Mňa dar.

prel. z nem.
Ján Hudec